

LLOSETA

PRENSA
GRUP

Revista Independiente De Información Local

AÑO VIII - NUMERO 100 - SETIEMBRE 1991

Carta del director

LLOSETA
Revista Independiente De Información Local

Apartado de Correos
nº 6

Teléfono 514164
LLOSETA

Depósito Legal:
P.M. 747-1983

**REDACTORES Y
COLABORADORES:**

Jaime Morro Ripoll,
Mariano Medina Ripoll,
Jaime Servera Coll,
Gabriel Pieras Salom,
José Mª Escudero Pol,
Joan Guasp, Antonio
Santandreu Ripoll,
Rafel Horrach Llabrés,
Gabriel Mairata
Vallori.

FOTOGRAFOS:

Miquel Ramon Cala-
tayud, Llorenç Ramon
Borràs y Antonio Mulet
Ramón.

MONTAJE:

Llorenç Ramon Borràs,
Pau Reynés Villalonga
y Francesc Villalonga
Beltrán.

DIRECTOR:

Pau Reynés Villalonga

PRECIO EJEMPLAR:

100 pesetas.

SUSCRIPCION

ANUAL: 1200 pesetas.

IMPRIME:

Apóstol y Civilizador
PETRA (Mallorca)

**PUBLICACION
MIEMBRO DE:**

"Asociación de Prensa
Forana de Mallorca"

Cent són cent !

I deu vegades deu, també. Hem arribat al número 100 de la nostra revista. D'aquesta petita cosa que, mes rera mes, treiem al carrer per contar les petites coses que passen al nostre poble: Lloseta. Petites coses he dit. I les petites coses són pels amics, com deia el poeta hindú Tagore.

Hem arribat al cent, però aquest número no és la nostra meta. Simplement és un número significatiu, elegant, bo de recordar. La nostra meta, la nostra tasca és, ni més ni pus, escriure del nostre poble, per un poble i a un poble, valga la redundància.

S'ha escrit que aquesta classe de premsa, com la de LLOSETA, és l'expressió més clara i més immediata del voluntarisme popular. És ben cert que som populars, això és el que pretenim: som els recullidors de l'actualitat dels pobles, encara que, moltes vegades, incompresos i perseguits, al menys darrera les "cortines". Així i tot hem de lluitar per existir. Som, realment, uns bohemis de la lletra escrita. Darrera noltros no hi ha un duro que guanyar. No tenim grups econòmics que ens recolzin. Ens passam hores i més hores davant la màquina d'escriure o davant l'ordinador. Però... què hem de fer? Som així. Som de la part dels que juguen net. Som, en definitiva, els qui deixam la història més viva dels pobles.

Però anem a Lloseta. Al primer número de la revista dèiem que el nostre propòsit era el d'informar i opinar amb claretat, veritat i independència. Volíem fer la revista de tots els llosetins. Crec que ho hem aconseguit. A la revista LLOSETA ja som una gran família. A les nostres pàgines hi guaiten, amb informació o opinió, totes les forces vives del poble: ajuntament, parròquia, gent jove, gent major, esports, associacions, clubs, partits polítics i persones particulars que alguna cosa tenen que expressar o contar. Mai hem tacant les portes a ningú. Tothom que ha volgut s'ha expressat amb la més absoluta llibertat, sempre que hagi respectat, clar està, les mínimes normes de convivència social i ciutadana.

Vull deixar clar que una publicació com la nostra no seria possible sense una pinya de col·laboradors que cada mesada hi aporten els seus sabers i, sobre tot, la seva voluntat. Sense ells, res feríem, per molt llest i espavilat que fos el director o cap visible de la publicació. A tots ells vull donar les gràcies, així com també, a tots els, de cada vegada més, nombrosos lectors. Això ens anima. I més ens anima quan hem pogut observar que la nostra publicació se guarda gelosament o s'enquaderna als domicilis particulars.

Estam contents d'haver arribat al número cent. Això representa salut de pensament, d'ànima i de cos. Ric, de riure, interiorment, observant els diversos corrents de pensament o aptituds humanes del món d'avui. Ara, per exemple, se torna parlar i comentar molt el nacionalisme. Jo me pregunt: Què voleu més nacionalista que una revista de poble? Per tant, llosetins, visca Lloseta, el nostre poble. Visca LLOSETA, la nostra revista.

Pau Reynés Villalonga

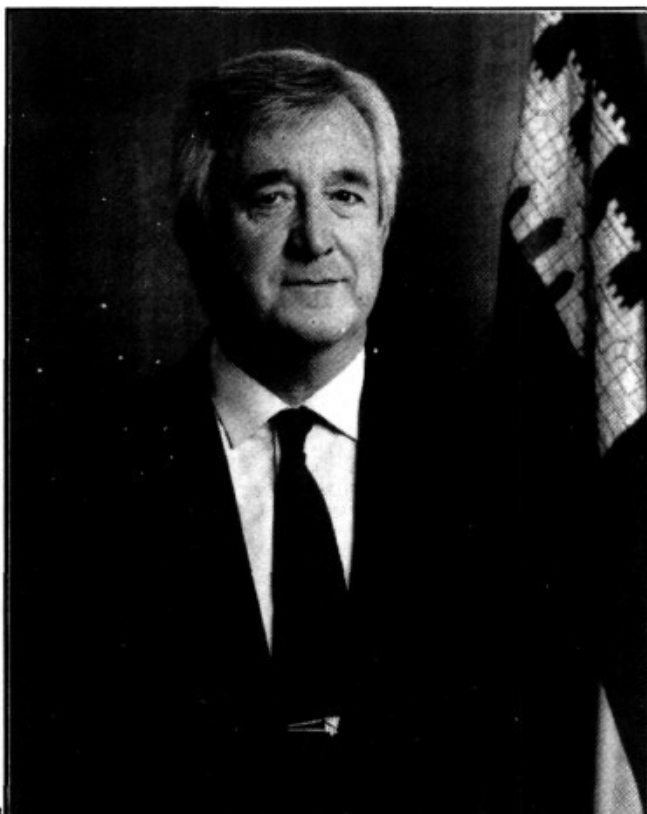
PORTADA: Gaspar SABATER

ENHORABONA A TOTS I ENDAVANT

**Gabriel Cañellas Fons,
President de la Comunitat
Autònoma Balear**

*Als lectors de "Lloseta" i als qui la
fan possible. Afectuosament.*
G. Cañellas 18.9.91.

■ Sovint, quan un mitjà de comunicació escrit arriba a l'edició d'un número destacable, em demanen fer una salutació per publicar a l'edició commemorativa. Per a mi sempre és un plaer veure que una revista s'ha assentat suficientment com per sumar fins al número 100.

Lloseta ha aconseguit passar l'equador i així la consolida dins la premsa forana, aquest grup de publicacions que fan factible la informació més pròxima, aquella que ocorre en el nostre municipi, en el nostre poble.

A l'era del desenvolupament de la comunicació, de la informació per satèl·lit, del poder tenir en breu espai de temps notícies de l'altre cap de món, tenir a l'abast informació puntual dels esdeveniments que han passat o s'han previst que passaren a la teva població és sempre lloable.

Lloseta, igual com totes les publicacions que engloba la premsa forana, omple el buit que deixen els diaris de ciutat: prendre el pols i auscultar el cor d'una Lloseta viva.

A tots els que feis possible la "Revista Independent d'Informació Local", Lloseta, des de la persona que dissenya la primera plana fins a la que la imprimeix; i de la persona que redacta l'article fins a la que el llegeix, enhorabona a tots i endavant amb la vostra publicació.

**I EN NOM DE TOTS, FELICITAM "LLOSETA"
AMB MOTIU DEL NÚMERO 100.**

GOVERN BALEAR

Xifra emblemàtica

Cristòfol Soler i Cladera
President del Parlament de les Illes Balears

El número 100 és una xifra emblemàtica. A la nostra cultura ens hem acostumat a celebrar els centenaris de qualsevol esdeveniment històric; fixam un termini de 100 dies de cortesia als governants abans de passar-ne els primers comptes de la tasca desenvolupada; i feim festa gran quan una persona compleix 100 anys d'edat. També en el món de la premsa assolir el número 100 d'una capçalera periòdica és motiu de goig. Conscient de la importància que s'hi jeu, vull manifestar-vos -lectors i redactors- la meva enhorabona per la fita que ara viu la revista "Lloseta". Són 100 números de servei a un poble, transportant a les vostres acurades planes tota la informació i l'opinió d'una comunitat que roman oberta al món sense desconsiderar l'entorn immediat.

Els experts en comunicació han estudiat el paper central que acompanyen els mitjans de comunicació local. No repetiré allò que és ben sabut i valorat; però em permetreu de recordar-vos que en un moment his-

tòric com el present, en què el planeta ha esdevingut "la aldea global", més que mai no pot mancar-nos la notícia de casa nostra; el coneixement i la valoració del que succeix en el nostre veïnat. La comunicació moderna ens garanteix de forma quasi immediata saber què passa a l'URSS, o què pensen els més allunyats governants de la terra, però no podem estar de conèixer detalladament quines novetats marquen la vida del lloc on estam inserts. Per això a mi, com a President del Parlament Balear, em desperten profunda admiració aquelles publicacions de premsa -com ara la vostra- que fan de l'esforç informatiu un servei al públic.

Voldria que aquest 100 primers números de "Lloseta" vos donassin nou coratge per no defallir en la tasca que heu encetat, en bé de la lliure expressió de les idees i la crítica, en el marc d'una associació de premsa forana de Mallorca cada cop més forta i vital.

Que la meua enhorabona acompanyi la meua salutació cordial.

Empresari...

**La integració laboral de persones
amb discapacitat**

és del teu interès...

TELEFONA AVUI MATEIX AL...

17 35 00 ext. **805**
(matins)

**treball amb
suport**

Un programa que permet la integració de
persones amb discapacitats mitjançant el
suport de **preparadors laborals**

CONSELL INSULAR DE MALLORCA
Servei d'Acció Social

La vostra publicació escriu dia a dia la història del vostre poble

Joan Verger Pocoví
President del Consell Insular de Mallorca

Em plau dirigir-me a tots vosaltres en ocasió d'aquesta edició especial del número 100 de la vostra revista **LLOSETA**.

No hi ha cap dubte que algunes fites i, la que avui celebrem n'és una, són un símbol de l'esforç, de la constància, i de la voluntat, bàsicament, d'un grup de persones que un bon dia es proposaren servir al seu poble creant una eina comunicativa com és la revista **LLOSETA**.

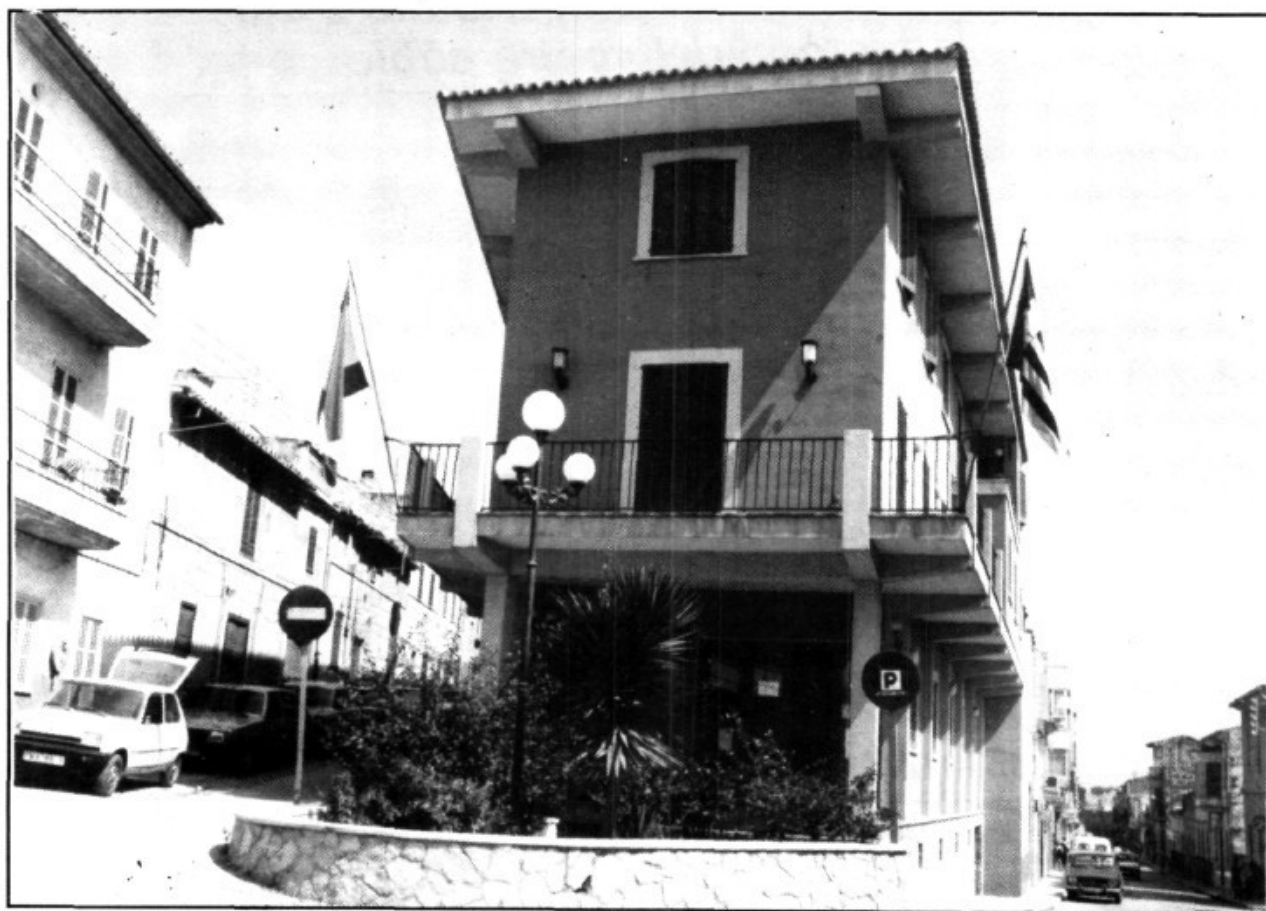
I, pels contactes que tot sovint mantenim amb aquesta publicació i totes les altres que formen el col·lectiu de la Premsa Forana de Mallorca, tenc constància de les dificultats que tirar endavant un projecte d'aquestes característiques suposa. Per aquest motiu, vull donar l'enhorabona a les persones que la fan possible i a tot el poble de Lloseta que -em consta- la sent ben seva.

Per tot això, esper que per molts d'anys tant el poble de Lloseta com tota Mallorca poguem comptar amb la vostra publicació que escriu dia a dia, la història del vostre poble i que és una aportació viva al conjunt de la nostra cultura.

Enhorabona i endavant!

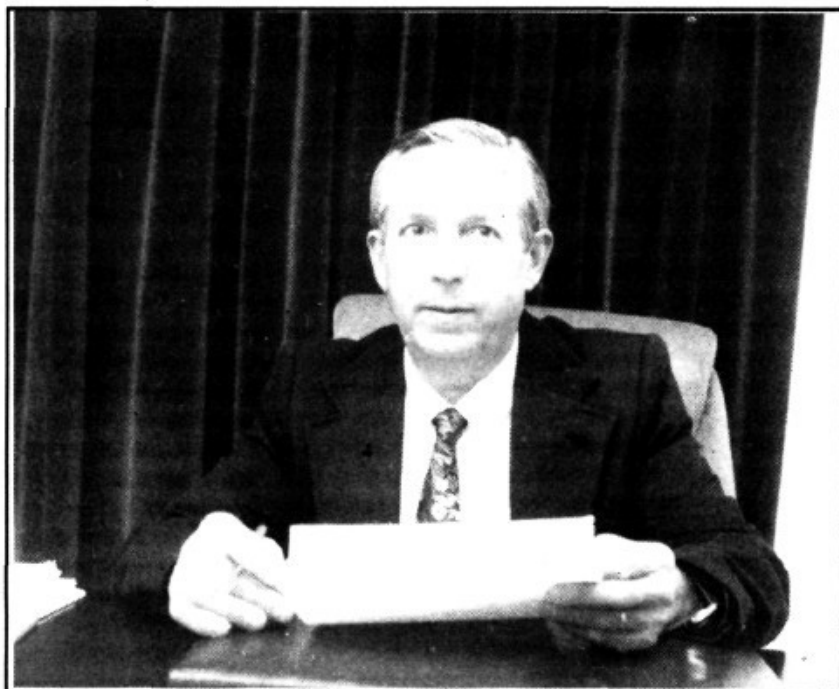

**L'Ajuntament de Lloseta
aprofita aquest
número 100
per a saludar
a tot el poble.**

Un mitjà de comunicació del poble i per el poble

**Salutació
del
Batle de
Lloseta**

La revista Lloseta ha arribat al centenar. Aquest fet significa la consolidació d'un mitjà de comunicació del poble i per al poble.

La societat, les persones necessitam conèixer el que vertaderament succeeix en el nostre entorn més pròxim.

El nostre entorn és Lloseta, i els llosetins tenim el dret d'estar ben informats, i aquesta ha estat i és la feina de la revista.

Que el número 100 vos encoratgi a continuar treballant per la informació de Lloseta, pels llosetins.

Molts anys

A stylized, handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Miquel Pons'. The signature is fluid and cursive, with long, sweeping strokes.

**Miquel Pons
Batle de Lloseta**

* AGENDA MENSUAL

MEDICOS

LLOSETA, DIAS
LABORABLES
(tarde-noche):

* Lunes y miércoles:

Dr. Juan Moyá (C/Gmo.
Santandreu, 26 Tel. 519615)

* Martes y jueves:

Dra. Vinyet Rosés (Aymans, s/n
Tel. 281313 - busca 2085)

GUARDIAS FINES DE SEMANA Y FESTIVOS:

Serán desde las 14 horas del
sábado hasta las 24 horas del
domingo (Lloseta-Binissalem).
La noche del domingo, desde
las 24 horas, en Lloseta.

Los sábados sólo habrá
consulta para enfermos de
urgencias. No habrá recetas, ni
partes de baja.

28/29 setiembre: LLOSETA

5/6 octubre: BINISSALEM

12/13 octubre: LLOSETA

19/20 octubre: BINISSALEM

26/27 octubre: LLOSETA

TELEFONO FIN DE SEMANA

DE BINISSALEM: 281313

(Busca 2080).

Ayuntamiento: 514033

Parroquia: 514056

Unidad Sanitaria:

519760

Escuelas "Es Puig":

519436

Escuelas Ant^a Maura:

519715

Campo Municipal Deportes.

519437

Correos: 514051

Ambulancias: 502850

Taxi: 500923

Pompas fúnebres:

514096

Bomberos: 500080

Guardia Civil:

+ Binissalem: 511059

+ COS: 295050

Protección Civil: 721040

Electricidad (Averías):

500700

Teléfono de la Esperanza:

461112

Información y asistencia al

ciudadano (Gobern Balear):

900 321 321

FARMA- CIAS

23/29 setiembre:

Fcia. Bennasar.

30/9-6/10: Fcia. Real.

7-13 octubre: Fcia. Bennasar

14-20 octubre: Fcia. Real.

21-27 octubre: Fcia. Bennasar

27-10/3-11: Fcia. Real

PRACTI- CANTES

28-29 setiembre:

Lloseta (Tel. 514241)

5-6 octubre: Selva (Tel. 281313

- Busca 2113)

12-13 octubre: Lloseta

19-20 octubre: Selva

26-27 octubre: Lloseta

TELEFO- NOS URGENCIA

Policia Municipal:

+ Móvil: 908 136426

+ Oficina: 519439

TRENES

PALMA-INCA:

Salidas de Palma:

6, 7, 8, 8.40, 9.20,

10, 11, 12, 12.40, 13.20, 14,

14.40, 15.20, 16, 17, 18, 19,

20, 20.40 y 21.20. Sábados,

domingos y festivos: 6, 7, 8,

9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16,

17, 18, 19, 20 y 21.

LLOSETA-INCA:

A LAS 6.32, 7.32, 8.32, 9.12,

9.52, 10.32, 11.32, 12.32,

13.12, 13.52, 14.32, 15.12,

15.52, 16.32, 17.32, 18.32,

19.32, 20.32, 21.12 y 21.52.

LLOSETA-PALMA:

A las 7.04, 8.04, 8.44, 9.24,

10.04, 11.04, 12.04, 12.44,

13.24, 14.04, 14.44, 15.24,

16.04, 17.04, 18.04, 19.04,

20.04, 20.44, 21.24 y 22.04.

Sábados, domingos y

festivos: 7.04, 8.04, 9.04,

10.04, 11.04, 12.04, 13.04,

14.04, 15.04, 16.04, 17.04,

18.04, 19.04, 20.04, 21.04 y

22.04.

Opinió jove

- Nom?

- Rafel

- Llinatges?

- Coll Pons, alies "Russinyolet"

- Edat?

- La passada primavera vaig fer el 16 anys.

- Estudies o treballes?

- Faig feina de pagès.

- Ja pràcticament ha acabat s'estiu, que t'ha paregut
aquest estiu 91?

- Crec que ha passat molt aviat. Ha fent bastanta calor,
per això he aprofitat per anar a la playa. També he anat a
moltes festes de pobles i m'ho he passat molt bé.

- Toquem el tema de les nostres festes. Has trobat
res a faltar o alguna cosa que sobrars? Hi havia una
bona organització?

- Crec que han faltat moltes coses, principalment pels
joves. He trobat a faltar les típiques carreres de cars i
també trob que el Pop-Rock haguessin pogut dur un o
dos grups bons. En quant a l'organització ha estat més o
manco bé. Han estat molt curtes.

- Has participat d'alguna manera a algun acte...
d'aquestes festes?

- Sí, vaig participar al play-back amb la cançó "Ossifar-
Mix". Guanyàrem un parell de doblers per anar a fer un
sopar amb els amics i montar-nos una bona marxa.

- I pels pubs, com creus que s'ho han montat els
joves en temps de festes?

- Molta moixeria... això sí, controlada pels guardes jurats
que esteien davant les portes de tots els pubs. Hi ha
hagut molt de trui i molta marxa, el que no m'ha agradat
és que els municipals fessin aturar la música als pubs a
les 4 hores de la damatinada (hora, que per estar en
temps de festes, els pubs estaven plens de gent) i,
tampoc m'ha agradat que els joves es barallassin entre ells
per tonteries.

- Creus que les festes de la Mare de Déu de Lloseta
tenen encara un caire religiós o creus que la gent
espera les festes amb un altre sentit?

- La gent d'edat crec que encara les espera amb un caire
religiós però la joventut les agafa amb el caire de trui
nocturn.

- Canviem un poc de tema. Què opines d'aquesta
secció de la nostra Revista?

- Està molt bé per donar a conèixer la joventut al poble.

- Ara, aviat, arribarà l'hivern, la gent ja comença a
tornar dels llocs d'estiu i el poble comença a
omplir-se... Com creus que s'ho monten els joves de
Lloseta durant l'hivern?

- S'ho monten molt bé. Van sobre tots pels pubs per
xerrar i per estar tranquils, i, per reposar de la marxa de
l'estiu i de les festes. En aquest temps que ve, el trui es
monta pels pobles del centre de l'illa, en canvi, a l'estiu la
marxa és a vorera de mar.

Mateu MORANTA

* INFORMACION MUNICIPAL

El capítulo de ruegos y preguntas, una hora de duración.

El martes, 3 de setiembre pasado, se reunió el Ayuntamiento de Lloseta en sesión plenaria ordinaria y de la cual las notas más destacadas fueron: la larga lista de cosas que pidieron los miembros de la oposición PP-UM en el capítulo de ruegos y preguntas y la declaración de una pieza poética musical como himno oficial de Lloseta.

Por unanimidad y tras la solicitud del presidente de la Coral Llosetina, Jaume Fiol Coll, se acordó iniciar el expediente para declarar himno oficial de la villa de Lloseta a esta pieza, escrita

por Gabriel Pieras Salom y Pablo Reynés Villalonga y musicada por llosetense franciscano Francesc Batle Pons. Su estreno habrá tenido lugar en el mismo acto de presentación del número 100 de nuestra revista.

Los otros temas que se trataron fueron: Cuenta de Patrimonio al 31-12-90. Después de seguir los trámites burocráticos y no habiéndose producido ninguna reclamación, se propuso al pleno su aprobación. El Activo al 1-1-89 era de 164 millones de pesetas. Las altas y bajas del 90: 12.754.156 ptas. siendo los pasivos, 29.709.000. La diferencia es de 147.389.000 pts.

Se trató seguidamente el tema de delegación de competencias en materia de gestión tributaria del impuesto de bienes inmuebles.

Cuando entró en vigor este impuesto en enero del 89, parte de las competencias se delegaron al Centro de Gestión catastral que asumía toda una serie de competencias del impuesto limitado hasta el 31 de diciembre de este año. Ahora el Ayuntamiento tiene dos opciones: asumir estas competencias o hacer la delegación a la Comunitat Autònoma. Este organismo, desde el 85 tiene delegado la recaudación de tributos y licencias fiscales. Se acordó que en lugar de asumirlas el Ayuntamiento pasen a la expresada Comunitat Autònoma.

Por ser pleno ordinario se paso al capítulo de Ruegos y Preguntas que fueron usado por espacio de casi más de una hora por la oposición municipal.

Se pidió qué medidas tomaría el Ayuntamiento si,

por ejemplo, desbordara el Clot de s'Argila. El Alcalde les contestó que lo único que se puede hacer ahora, pues Portland de Mallorca no les ha cedido el terreno, sería limpiar la asequia que desemboca en la mina de Sa Truyola. Otros temas y cosas que se pidieron fueron la relación de todo el personal, tanto fijo como eventual que trabaja en el Ayuntamiento, así como también la relación de las personas que tienen ayuda de los Servicios Sociales en su propio domicilio.

Asunto recogida de basuras que posiblemente pasará a ser prestado por la Mancomunidad "Es Rai-guer".

Y otras muchas más preguntas que alargarían esta información.

Jaume MORRO

* ES MOIX DE SON CADELL

BANCA MARCH

BANCA MARCH

BANCA MARCH

BANCA MARCH

BANCA MARCH

BANCA MARCH

Guillem Santadreu, 3

Tel. 51 42 93

LLOSETA

La cultura d'un poble la fa el mateix poble

L'home des dels inicis de la seva existència ha fet cultura i recerca dels sons, recerca i descobriment de la parla, de l'escriptura... L'acció humana du un suport cultural determinat i comporta una concepció de l'existència de l'home que respon a unes variables determinades i preestablertes dins el conscient o l'inconscient personal o col·lectiu. Per tant, l'anàlisi del fet cultural ha de respondre a les pautes de cada lloc concret, amb la seva història específica i amb els trets singulars que han marcat els eixos bàsics que donen una identitat cultural a cada poble.

El poble de Lloseta no pot ésser aliè a la seva història, especialment des de la conquesta de Mallorca pel Rei en Jaume, amb la implantació d'una llengua, d'unes tradicions i d'una religiositat que han determinat el que som, i que constitueixen la referència a la nostra identitat històrica.

El quefer de les persones ha canviat molt, especialment a les darreres dècades, en què la tecnologia ens ha fet canviar el comportament, i també ens ha mutat els models culturals. Els elements més importants d'aquests canvis han estat els mitjans de comunicació per la facilitat que suposaven per a l'intercanvi d'idees, especialment la premsa escrita (la revista Lloseta és i ha d'ésser l'eina de comunicació dels fets socials i culturals del poble), la ràdio, la televisió...

La cultura de Mallorca ha tingut altres influències molt importants que ens han influït i ens influeixen: les interaccions humanes amb la gent vinguda de fora Mallorca, tant d'aquells qui venen a estiuar com d'aquells qui venen a fer-hi feina.

Ara bé, aquestes influències de les darreres dècades no ens han de fer perdre la nostra identitat, com tampoc les hem d'oblidar.

Els fets culturals del nostre poble es demostren en el que feim quotidianament, començant per la nostra feina (sabaters, picapedrers, ... servicis, hosteleria...) i acabant per les nostres festes. En tots aquests fets hem de demostrar el que som i el que volem ser: un poble viu, alegre, dinàmic, que cerca tenir moments culturals importants (festes) i institucions culturals estables que dinamitzin els fets culturals.

Que el nº 100 vos doni força per a continuar.

Àrea de Cultura, educació i esports
de l'Ajuntament de Lloseta

Número 100 de la Revista LLOSETA

Carles Costa Salom (*)

■ He estat convidat a una festa i vull anar-hi amb la muda nova, tal com pertoca al representant de l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca, a la qual pertany l'anfitrió de la festa, que és la Revista Lloseta, publicació mensual que porta la veu del poble del mateix nom.

No és gens fàcil arribar, mes rera mes, a omplir 100 números i sortir al carrer periòdicament, sabent que no pots estar constipat, gripós i molt menys anar de vacances. Per sortir puntualment, amb les notícies del dia, i estar present a totes les activitats de la pròpia comunitat, es requereix un esforç humà molt gros i a tenir en compte per tots aquells que componen l'equip de redacció, amb aquest cas, de la vostra revista Lloseta. Sabem lo que tot això reporta de sacrificis, tant humans com econòmics.

I a pesar de tot aquest caramull de voluntat, pareix que era l'altre dia, quan en aquell número 1 sortit al carrer pel mes de desembre de l'any 1983, escrivia a la presentació, que era un intent i proclamava una sèrie de coses que no havia d'esser la publicació Lloseta i a continuació apuntava: "*Bien sentadas estas primicias, aquí está LLOSETA dispuesta a defender los intereses locales y de toda la colectividad humana que conforma nuestra población. Aquí está LLOSETA para dejar constancia del quehacer diario de una villa trabajadora y emprendedora.*"

A ambas cosas las pretendemos hacer con cariño y con toda clase de buenas intenciones. Eso sí, nos gustaría vernos corres-

**" No és gens
fàcil arribar,
mes rera mes,
a omplir
100 números "**

(*) Carles Costa és president de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca.

pondidos por, desde ahora, nuestros lectores".

Jo particularment i des de la meua posició privilegiada dins el col·lectiu de les publicacions de la Part Forana de Mallorca, puc dir que la Revista Lloseta ha complert molt llargament les seves intencions, manifestades ara fa més de set anys i mig. Basta recordar, a més de les completes informacions locals (municipals, parroquials, socials, polítiques, esportives, demogràfiques, etc.) que vos ofereix cada mes, les col·laboracions: "Na Floquets", "25 años atrás", "De un mes a otro", "Opinió Jove", "Vos recorda quan un temps?", "Estel del Cocó" i altres de més o menys durada.

També pens que tots els llosetins han aportat el que tocava; si no fos així, no s'explicaria que la vostra revista, arribàs avui al lloc que tan dignament ocupa.

Enhorabona a tots els que heu fet possible el que el Lloseta s'ha proposat, lectors, subscriptors, col·laboradors, equip de redacció i administració i d'una manera especial al seu Director i fundador Pau Reinés i Villalonga.

Molts d'anys.

Mirau Déu meu!! Estic molt enfadada, fan el número cent i a mi no me diuen res. Ja vorà es director... Por lo visto parece que no me quieren porque som una bugadera. Todos los colaboradores o redactores han escrito un pequeño artículo con la fotita del autor y a mí, que soy la más leída de esta revista pueblerina, no me permiten la foto. Ja voran, ja.

Bé idò. Por casualidad pude hojear el libro, de recién aparición, **Un puput de cresta molla** y pude comprobar como se cita y se reproduce de nuestra revista una polémica sobre el anticatalanismo en Mallorca. Sólo para que lo sepan. Nada más.

Seguim... perquè sinó no acabarem... me cuentan que las parejas de recién casados que quieran hacerse fotos en los jardines del Palacio de Ayamans o dentro de palacio-edificio deberán abonar la cantidad de 10.000 pesetas. Eso si van a horas y días que los jardines no esten abiertos oficialmente al público. Sólo para que lo sepan. Nada más... como yo ya estoy casada...

Bé idò. Me cuentan y me dicen que tenemos un nuevo y joven guardia municipal. Que es natural de Santa Margarita. No pasa nada por ello, sólo que en Lloseta, si miramos atrás sin ira, podemos comprobar que hemos tenido tres ecónomos o rectores de nuestra parroquia naturales de aquella villa, pero nunca, nunca, un guardia municipal. Bienvenido sea. Ora pro nobis. Amén.

Seguim... Se acuerdan ustedes de aquel complejo deportivo turístico que se tenía proyectado en la finca de "Sa Clota", al lado de Portland. Se pidió la declaración de interés sicoial y, por lo visto, lo han conseguido. Y le han puesto un nombre un tanto internacional: "Agro Stage Internacional". Yo no se si lo verá construido y en marcha. Sospecho que detrás de todo ello no haya cierta especulación urbanística. Veremos... el tiempo dirá lo que tenga que decir.

Ara si, ara parlaré de festes.... Hurgando la prehistòria festiva pude ilustrarme que el hombre primero y la mujer después, tuvieron necesidad de hacer fiesta cuando se vieron obligados a trabajar para vivir. Nosotros los de Lloseta trabajamos, por eso hicimos fiesta, las fiestas patronales.

Me vaig passejar molt... Creo que las fiestas fueron bien. Algunos actos fueron calcados de años anteriores, pero... Hubo una novedad: el estreno de "papari" de plástico (made in Spain) por si lloviese y nuevas sillas, también de plástico, (made in Italy) no se, ni he podido comprobar, si fueron bendecidas por el Vaticano. Por lo menos nuestros pompis estuvieron más cómodos.

Otra novedad estuvo en el programa impreso de los actos, que este año no fue bilingüe, sólo en catalán, a excepción de la publicidad que era en castellano, por algo pagan.

Bé idò. Vi a nuestro alcalde muy descansado por estas fiestas. Supongo que fue porque no tuvo que hacer discursos. Se los hizo la nueva concejala de cultura. **Molt bé Jerònia, molt bé colega....**

Seguim... dicen los que participaron en el festival juvenil de Play-Back que no se debería permitir la participación de grupos "extrajeros" y así los premios podrían ser mejores para los "nacionales". Así lo oí y así lo escribo.

En resumen: un aprobado rascadito para nuestras fiestas, aunque lo único negativo de ellas (la organización no tuvo la culpa, que quede claro), fue la agresión de dos peninsulares a dos jóvenes de nuestra localidad. Tendrían que tener un poco más de respeto para con nosotros los de Lloseta, ya que siempre hemos dado buena acogida a esa colonia andaluza aunque ellos digan aquello de "Todos somos españoles". Y olé, digo yo.

Idò bé. A la zona verde del Pou Nou que se está construyendo, le ha salido una casa. Digo esto porque se compró para zona verde, que por cierto me han contado y me han dicho que en dicho edificio se quiere instalar la futura escuela municipal de música. Además de verde los vecinos tendrán música, un verdadero recreo.

Res més, fins es mes qui ve que ja en tendrem cent, d'anys no, de números....

*Con el Servicio "Sa Nostra d'Or",
ahora empieza lo mejor.*

SA NOSTRA D'OR

En "Sa Nostra" hemos preparado un servicio muy especial, con multitud de ventajas verdaderamente exclusivas, para todas aquellas personas que quieren vivir intensamente los mejores años de su vida y disfrutar de toda la tranquilidad que proporciona tener domiciliada la pensión en la primera entidad financiera de las Baleares.

Sorteos **"Sa Nostra d'Or".**

*Todos los miembros de
"Sa Nostra d'Or" participan
automáticamente en los sorteos
mensuales de:*

- * PAGAS EXTRAS DE 100.000 y 25.000 Pts.*
  - * TELEVISORES COLOR DE 14"*
  - * VIDEOS*
  - * HORNOS MICROONDAS*
  - * VIAJES*
- Y EN LOS SORTEOS ANUALES
DE COCHES.**

En el sorteo de SA NOSTRA D'OR, celebrado el pasado mes resultó agraciado con un viaje para dos personas, a ANDALUCIA -Ruta Sur-, el pensionista D. Jaime Alomar Barceló.

La fotografía recoge el momento en que D. Jaime Alomar y esposa, reciben, de manos del delegado de SA NOSTRA en Lloseta, el premio correspondiente.

L'Església i els mitjans de comunicació social

Joan Bestard i Comas (*)

"L'Església ha d'estar ancorada en el mateix centre de la cultura actual"

(*) Joan Bestard és sacerdot llosetí i Vicari General de la Diòcesi de Mallorca

En una civilització mòbil i anònima, com la d'avui, els moderns mitjans de comunicació social (premsa, ràdio, televisió, cine) són els factors sociològics amb més força aglutinant que existeixen.

La nostra Església de Mallorca és ben conscient que si no es fa "mòbil", "peregrina", "dinàmica" i no empra de manera adequada aquests mitjans moderns de comunicació social, molt difícilment podrà transmetre al món de la mobilitat el missatge de Jesús.

L'Església de Jesús ha d'estar ancorada en el mateix centre de la cultura actual que és una cultura en gran part realitzada des dels mitjans de comunicació social. No pot, per tant, ésser un món tancat damunt ella mateixa, ni un món paral·lel respecte al món real. L'Església s'ha d'obrir a les noves realitats de la societat, expressar-se en el llenguatge comú dels homes, fer-se present en els corrents culturals d'avui i compartir les angoixes i esperances de la humanitat. El Papa Joan Pau II en la seva primera visita a Espanya (1982) ens recordava que "una fe que no es fa cultura és una fe no plenament acollida, no totalment pensada, no feelment viscuda".

Avui no basta que l'Església es renovi a nivell d'idees; són necessaris també noves formes

de presència, nous camps d'evangelització i nous mètodes d'actualització pastoral: ni els d'ahir són inamovibles ni els d'avui definitius.

- Com s'ha de presentar el missatge cristià en els mitjans de comunicació social?

- De forma breu, clara, concisa i atractiva.

- A més s'ha de saber popularitzar i divulgar perquè aquest arribi a la massa i trobi una favorable acollida.

- També a una època on predomina l'imatge i l'imatge ben realitzada i presentada, l'Església ha de tenir molt en compte l'estètica. Hem de combinar millor paraula i imatge. La paraula ha de ser entenedora i transparent i l'imatge expressiva, lúcida i plena de missatge.

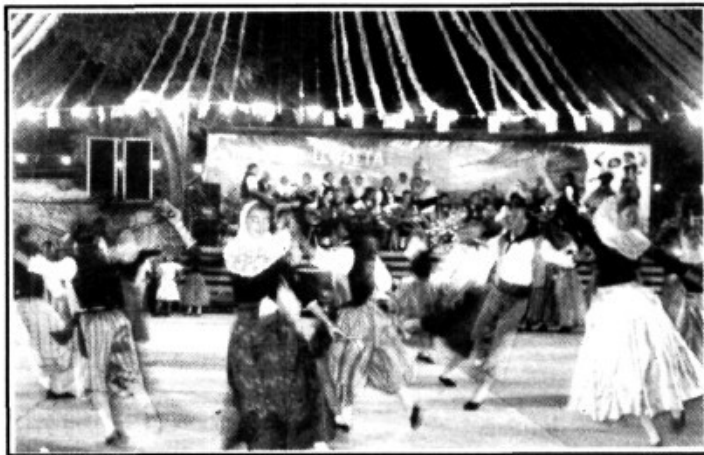
- I què demana l'Església als comunicadors socials?

- Que informin d'una forma veraç, completa i competent.

- I que respectin i promoguin els grans valors humans de la justícia i de la solidaritat per tal d'ésser constructors d'una societat més humana i fraterna.

Ciutat de Mallorca,
15 de setembre de 1991.

"Lloseta canta i balla" consiguió otro éxito

La ya conocida y popular "Diada de Lloseta canta i balla" se encuentra ya bien consolidada y forma parte del calendario de fiestas anuales que se celebran en nuestra localidad.

Como en años anteriores, unos días después de finalizadas las fiestas patronales, nuestra plaza vuelve a revivir con aires de música y fiesta. Hogaño ha tenido lugar el pasado 14 de septiembre con la particularidad, a diferencia de ediciones anteriores, que se desarrolló al anochecer del sábado, de la mano de la asociación "Estel del Cocó" y del Ayuntamiento de Lloseta con la colaboración especial de "Sa Nostra".

Después de llegadas todas las agrupaciones invitadas se dió comienzo a la velada con los parlamentos y saludos acostumbrados por parte de las autoridades locales y agrupación anfitriona. Se empezó con la

actuación de los más pequeños de la localidad: "l'escola de balls Estel del Cocó" que con su gracia consiguieron los primeros aplausos.

Una vez finalizada su actuación se dió paso a las tres agrupaciones invitadas que fueron: "Es Jonc" de Sencelles; "Aires Villafranquins" de Vilafranca de Bonany y "Aires vileros" de Santa Margarita. Todos ellos interpretaron seis bailes con soltura y gracia que merecieron los aplausos del público.

Cerró la tanda de actuaciones la agrupación local "Estel del Cocó", que en su presentación tuvo un recuerdo para Bartolomé Ferragut "Puseta", recientemente fallecido y que fue uno de los pioneros del folklore mallorquín en Lloseta. El público correspondió con unos atronadores aplausos.

La velada finalizó en la plaza con una ballada popular animada por la agrupación de Santa Margarita.

Hay que señalar que todos los participantes fueron obsequiados con recuerdos y distintivos.

Tanto para los organizadores como para

las agrupaciones invitadas y acompañantes fue servida una cena fría en el patio de las escuelas de la calle Antonio Maura.

L'Estel del Cocó i la Revista

La revista m'ha donat, sense cap dubte, l'oportunitat de donar a conèixer, amb la meua modesta col·laboració, les activitats de l'Estel del Cocó.

Juntament amb el meu company Tomeu Capó intentam, cada mes, i per medi de les nostres cròniques fer-vos arribar les incidències de les excursions, i vos puc dir que m'és molt agradable informar-vos de tot el que ens passa mentre caminam pels inoblidables indrets de la nostra Serra.

També intentam fer un reportatge gràfic mitjançant les fotografies de tot el que visitam, i d'aquesta manera intentar fomentar l'esport de l'excursionisme respectant l'entorn natural que per desgràcia es troba tan degradat.

Voldriem aprofitar per felicitar a n'es director d'aquesta revista perquè no deixi de treballar per bé de la nostra cultura i sobretot, agrair-li en nom de l'Estel del Cocó el suport que sempre ens ha donat.

Molt bé Pau, tu sempre endavant, que junts ens queda molta tasca per arribar al número 200 de la revista, ja que crec que és una de les metes que tots ens hem de senyalar.

Josep Mª ESCUDERO

A la memòria de'n Tomeu "Puseta"

Amb la mort, desapareix per complet la persona? Hem de pensar que no, que el seu esperit es manté present en nosaltres.

Faltaria a la més elemental norma de gratitud sinó dedicàssim unes línies a la memòria de'n Tomeu "Puseta", pel que ha representat pel folklore mallorquí, per la feina de "repeca" dels balls llosetins, i pel que ha representat per l'Agrupació Estel del Cocó de Lloseta.

I així d'aquesta manera la seva memòria es farà present avui i per a sempre, dins el pensament dels que d'una forma o d'altre hem tingut a veure amb el ressorgiment del folklore mallorquí a Lloseta, avui sota la tutela de "l'Estel del Cocó", que va recollir, fa quinze anys, el

Tomeu "Puseta", fou un dels balladors més aplaudits pels vistosos bots i enèrgiques interpretacions, que el convertiren en un important pilar del "Parado de Ayamans".

Aquest "parado", avui en diríem Agrupació, visqué el seu esplendorós llumíent dins la dècada dels anys 50.

Era molt nombrós, i no podia pertànyer tothom que volia, feien uns assaigs freqüents i rigurosos.

Independentment de les seves actuacions a les festes de Lloseta, participaren en actuacions a festes patronals de tots els indrets de la nostra illa, rodant-se d'una merescuda fama.

Destacat, també era, el seu nombrós acompanyament musical i coral. Així, dins la part d'acompanyament musical hi havia: guitarres,

bandúrries, llaüts, trombó, bombo, platets, trompetes, clarinets, violins, etc.

El seu repertori era molt extens. Moltes de les peces ens han arribat a l'Estel del Cocó gràcies a que, En Tomeu "Puseta", les havia guardat, i amb n'Andreu Jaume es va aconseguir poder-les reconstruir.

Estam ben segurs que aquest esforç ha valgut la pena. També hem de recordar, de'n Tomeu, l'art que desenvolupava amb les castanyoles. Les feia parlar.

En Tomeu, mai va desapropiar l'oportunitat de fer-les sonar. A la darrera edició de l'any passat de "Lloseta canta i balla", quan la seva salut havia anat minvant, ja només el vàrem

poder veure a les primeres fileres del públic. Però, així i tot, els seus peus, mans i cor li ballaven. Físicament no ballava, ni cantava, ni tocava, però dins el seu fur intern vivia el ball folklòric. Coneixia ben bé els qui ballaven amb art i, com ell, vivien les jotes i boleros.

Fins a la penúltima diada de "Lloseta, canta i balla" se'l va poder veure a baix de l'escenari, ben acostat als cantadors, ajudant amb les seves castanyoles.

Durant l'època del "Parado de Ayamans", en Tomeu "Puseta" es fe famós per la interpretació d'un ball específic, que es deia "Ball des toros". Un ball viu, intrèpit i agosarat, ja que espatllava molts armònics del tradicional ball mallorquí. Però feia aixecar al públic de les cadires, amb aquells bots tan espectaculars...

En Tomeu "Puseta" ens ha deixat.

Enfora queden les seves interpretacions de jotes, boleros, mateixes, boleres, parado i el seu peculiar "ball des toros"...

Ja no farà sonar més les seves castanyoles...

Però, d'arrera ell i gràcies a ell, altres seguiran cercant el viure les danses en l'expressivitat i cor que ell hi posava.

Ballin, cantin o sonin. Tot el conjunt és el que importa, mentre es mantengui la llumeta encesa del graciós ball mallorquí.

En Tomeu "Puseta" ja descansa a la pau de Déu i ja se n'hauran adonat del seu quefer amb castanyoles i el seu ball de bot.

Ben segur que ja deu acompanyar, amb el seus rítmics moviments, les masses corals d'àngels i querubins...

Noltros, els qui quedam amb l'obligació d'intentar mantenir l'esperit de l'art i cultura d'aquets balls, ens desitjam força de voluntat per aconseguir-ho, fins que ens arribi l'hora del relleu. Mentrestant només podem dir: gràcies Tomeu

Antoni Santandreu

En Tomeu "Puseta" formant parella amb n'Antònia "Fonoiana", en temps del "Parado de Ayamans"

testimoni de l'antic "Parado de Ayamans".

Pels qui ho poden recordar, perquè ja pertany a "l'altre temps", hem de dir que en

BENAURATS...!, segon llibre d'Antoni Santandreu Ripoll

Per a finals d'aquest mes de setembre o principis d'octubre, es té previst la presentació del llibre **BENAURATS...!**, del que n'és l'autor el llosetí i col·laborador d'aquesta revista Antoni Santandreu Ripoll.

Aquest llibre ve a ser una memòria del Centre d'Educació Especial Joan XXIII, ubicat a Inca, i que dona suport als deficients psíquics de la Comarca d'Inca.

Segons ens ha comunicat l'autor, la presentació segurament es farà al mateix Centre d'Educació Especial Joan XXIII, i com a complement a la inauguració d'un relleu, obra de l'escultor Pere Pujol, amb honor de Mn. Andreu Llabrés Feliu, que fou co-fundador d'aquest col·legi al servei dels nins menys afavorits.

El llibre té un contingut d'un centenar de planes i una trentena de fotografies. La portada està il·lustrada amb un dibuix al·legòric d'en Miquel Pol Capó.

* Vos recorda quan un temps?

L'estiu pegava les darreres esperonajades. Unes madonetas, assegudes a la carrera de casa seva, aplanaven figures seques o les componien dintre d'uns caixonets de fusta vermellova. Els al·lots anàvem ben consirosos puix, acabades ja les Festes del poble, endevinaven el futur escolar. Qualque nuvolot, grosser, ens venia a dir que les pluges arribarien al poble i ho amararien tot d'aigua viva. Les monges del Covent Franciscà, sempre atrafegades, feien sales netes i pintaven de verd o blavoset les persianes. Els mestres, en que no ho demostrassin, tenien melangia de l'estiuada en que aquesta hagués estat feixuga i plena de treballs camperols...

Aquest dia, acaballes del setembre, ens passàrem pel cap d'anar a jugar a la botiga, dit també soterrani, de ca la meva padrina del carrer de Sant Llorenç. Era un goig entrar dintre d'aquell món màgic on hi estava mesclat tot fent una massa discontinua però quasi perfecta. Els prestatges plens de "trastos" vells, les alfàbies, els ribells, un cossi grandíol, fanals antics, la perxa ja buida de porquim, un piló per tallar carn, un racó ple de serradís, una paret humida i mil i una coses més eren els articles immòbils d'aquella representació teatral.

Dintre d'aquella foscor pareixíem petits monstres bellugadissos que cercàvem la pedra filosofal o els dimonis boiets que per allà -sempre així ens ho havia dit la padrina- hi capllevaven ben tranquils i contents. Buidàvem calaixos i apareixien coses mai vistes ni imaginades. Obriem els ulls, talment platets, per assaborir els descobriments més íntims d'una casa antiga i d'una cambra fosca i baix terra. La història casolana es feia present i revivia per uns moments a la claror que entrava des d'un finestró ple de filets com de seda i teixits per les arenyetes pacífiques. Dintre d'un enfony hi veírem una lluentor màgica. Quan vaig anar a agafar-la, a la lluentor, va caure a terra tot un conjunt d'olles i greixoneres disformes. No hi hagué rompuda de tot perquè va caure damunt un munt de roba vella però, ai las! Una ollota com les que diuen que hi ha dins l'infern i una greixonera com una roda de carro varen quedar esquerdades de tot i sonaven com el dring drang d'una campaneta.

La padrina, que mai no perdia el corbament per les

malifetes dels nêts, va estar a punt de tenir un atac d'aquells que tenien antany totes les padrines del món. Va agafar les dues peces i les va pujar al terrat que encara tenia calentors d'estiu. Mirades i comprovades, veié que amb quatre gafes ben posades quedarien com a noves. Si haguera estat plat o olleta petita n'haguera comprat de bell nou, però aquest material tan gran i tan antic!

També adobaven cossis i ribells

No havien passats dos dies quan vaig sentir pel carrer una veu escanyada i grotesca que deia: **Se corden i adoben coooooosis, ribeeeeeells i grixoneeeeres.....!** El meu cor tingué una sotragada. Ja estava tot arreglat. Vaig anar a contar-ho a la padrina i ella, com sempre tan contenta, me va agafar i me comanà que anés a cercar el que teníem cruït. Cridà l'adobador. Aquest entrà a la casa i s'assegué a un escaló que separava el menjador

del terrat. De la seva senalleta sortien unes eines que no havia vistes mai i començà la tasca d'adobar el que s'havia fet malbé. Es posà la greixonera damunt els genolls i llevors amb una "baldufa" anà fent foradets just vora dels cruïts. Quan va haver fets els necessaris hi anà posant unes "gafes" de ferro ben primet. Acabada aquesta feina anà tapant el que quedava del foradet amb fildeferro, amb una pasta que no sabia precisar, era com un ciment blanc (llevors he sabut que feien aquesta pasta amb blanc d'ou i calç).

Acabada la feina l'amo, l'adobador dels cossis, ribells i greixoneres, cobrà dues pessetes i partí més content que un ca amb un òs. Jo també vaig quedar content. Tot s'havia arreglat. La padrina me va donar una besada i me digué: **Ja està arreglat, però ves viu i no ho tornis fer que dues pessetes són dues pessetes i jo les tenc males de guanyar!**

El sol té enyorança d'altres terres. La lluna es fa present. La gent ja no té calor i segueix essent feliç. I Lloseta continua el seu camí ben marcat, però fa estona, i ho enyor, no he vist un cordador d'olles que adobés cossis, ribells o greixoneres pel carrer. Què encara n'hi ha? Idò, doncs, ja el m'enviareu que tenc coses per adobar!

Gabriel PIERAS SALOM

Análisis de un censo electoral

El pasado 26 de mayo se celebraron elecciones locales en todo el territorio nacional. El instrumento primordial que sirve de base para que se puedan realizar estas elecciones es el censo electoral.

Después de las citadas elecciones hemos procedido a un análisis del expresado censo de Lloseta teniendo en cuenta las personas que fueron a votar y las que, por el contrario, no fueron. Nosotros nos limitamos a exponer los datos referidos a Lloseta para que el lector saque las conclusiones oportunas.

LOS QUE PODIAN VOTAR

En Lloseta existían en aquella fecha 3479 personas con derecho a voto. Las hemos dividido en tres grupos:

* Con dos apellidos mallorquines: 2368 personas (68% del censo).

* Con dos apellidos peninsulares: 908 (26%).

* Con apellidos mixtos: 203 (6%).

Luego, a este grupo total de personas, las hemos separado por edades:

* De 18 a 15 años: 553 (16% del censo), divididos en 327 mallorquines, 147 peninsulares y 79 mixtos.

* De 26 a 40 años: 1084 (31%): 619 mallorquines, 395 peninsulares y 70 mixtos.

* De 41 a 60 años: 1041 (30%): 768 mallorquines, 235 peninsulares y 38 mixtos.

* Más de 60 años: 801 (23%): 654 mallorquines, 131 peninsulares y 16 mixtos.

LOS QUE VOTARON

Hicieron uso del derecho de voto en la

ya mencionada fecha un total de 2707 personas que representaron un 77,80% del censo.

También, como en el anterior apartado, hemos realizado los mismos grupos.

* Mallorquines: 1919 personas (55%)

* Peninsulares: 651 (19%)

* Mixtos: 137 (4%).

Separados por edades resultan:

* De 18 a 25 años: 359 personas (10%), 215 mallorquines; 92 peninsulares y 52 mixtos.

* De 26 a 40 años: 766 (22%), 476 mallorquines; 248 peninsulares y 42 mixtos.

* De 41 a 60 años: 912 (26%), 682 mallorquines, 201 peninsulares y 29 mixtos.

* Más de 60 años: 670 (19%), 546 mallorquines, 110 peninsulares y 14 mixtos.

LOS QUE NO VOTARON

No hicieron el uso del derecho de voto un total de 772 personas representando ello una abstención de un 22%, dividido en:

* Mallorquines: 449 (13%)

* Peninsulares: 257 (7%)

* Mixtos: 66 (2%)

Siguiendo el mismo sistema los separamos por edades:

* De 18 a 25 años: 194 (6%), 112 mallorquines; 55 peninsulares y 27 mixtos.

* De 26 a 40 años: 318 (9%), 143 mallorquines; 147 peninsulares y 28 mixtos.

* De 41 a 60 años: 129 (3%), 86 mallorquines, 34 peninsulares y 9 mixtos.

* De más de 60 años: 131 (4%), 108 mallorquines; 21 peninsulares y 2 mixtos.

La revista LLOSETA es más que una simple revista

Cuando en el verano de 1983 se me invitó a colaborar en la confección de una revista de información local, no podía sospechar que de aquel primer ejemplar, que apareció en el mes de diciembre del mencionado año, llegaríamos, transcurridos apenas ocho años más, a publicar el número 100.

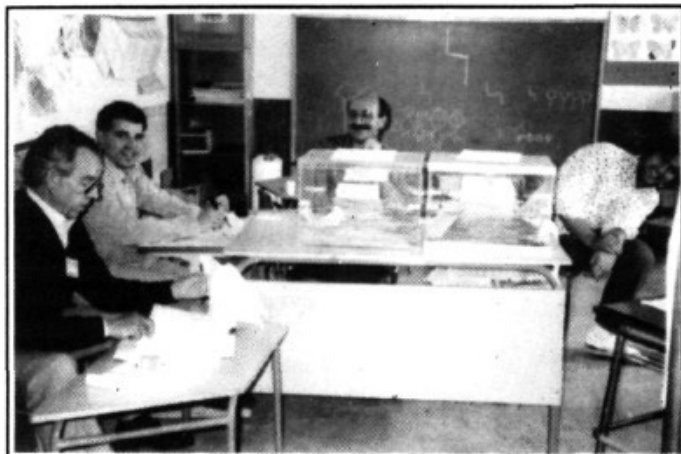
La verdad es que para mí, la revista LLOSETA es más que una simple revista. Es la historia de Lloseta escrita mensualmente. Es, en parte, mi propia vida hecha historia. Significa superarme a mí mismo y una obligación, como informador, para con mis ciudadanos llosetenses.

Mi trabajo, al margen de alguna entrevista, reportaje, comentario resumen sobre fiestas, actos religiosos, diadas, fiestas de carnaval, y como no, también sobre la agrupación Estel del Cocó, se centra en las informaciones sobre las sesiones plenarias municipales, en las que ha habido de todo: plenos polémicos al principio, con graves enfrentamientos y que ya son historia, pues, en la actualidad son muy diferentes, ya que hemos pasado de un público acalorado a bancos vacíos y con la presencia, en muchos de ellos, con un solo espectador. No es ninguna crítica, pero parece que ya no son de interés los plenos municipales.

Durante este tiempo he intentado reflejar la realidad del momento, sin efectuar un comentario propio, aunque, algunas veces, como persona que soy, estoy en desacuerdo con la actitud adoptada por uno u otro bando, por lo que es difícil no inclinarme hacia un lado u otro.

Sirva este breve comentario como base a mi opinión sobre la aportación hacia la Revista LLOSETA.

Jaime MORRO

1º Premio Play Back Juvenil: **Pimpinela** con la canción "A dormir fuera"

2º Premio: **Héroes del Silencio** con la canción: "Decendencia"

3º Premio: **4-60: "Xuxa amb mescla"**

Fiestas Patronales 1991

Resumir en una sola columna lo que fueron nuestras pasadas fiestas patronales, implica escribir en forma de telegrama.

Lloseta estuvo en fiestas del 5 al 8 del presente mes. Como actos de mayor asistencia de público los festivales de Play-Back, tanto infantiles como juveniles, especialmente este último en el que tomaron parte 26 grupos y cuyos ganadores se dan a conocer en las fotos que ilustran esta página. La verbena se vio más concurrida que en años anteriores siendo amenizada por las orquestas: "Plateria", "Mediterrani" y "Orquestrina d'Algaida". En cuanto a Xesc Forteza llenó el patio del palacio ya que no se puede negar que dicho artista tiene sus fieles seguidores. Escenificó "Una de lladres i serenos"

En cuanto a exposiciones destacar la de óleos de Pol Capó en "Sa Nostra". La de cerámicas de la comunidad terapéutica "La Finca" y la de Bonsais en la casa de Cultura y la más original: la de aves de corral de raza autóctona organizada por ACINA en la mañana del domingo en el patio de las escuelas de Antonio Maura.

En cuanto a los actos deportivos ya damos cuenta en otros lugares de la revista.

Las fiestas finalizaron el domingo con la suelta de un castillo de fuegos artificiales a cargo de la empresa Caballer de Valencia.

Play Back infantil

Actuació de l'Orquestrina d'Algaida

Focs artificials (Foto: Pere A. Cifre)

Setembre/91 - Pág. 23

Homenatge a la Vellesa

Cent dies del nou Ajuntament

Miquel Pons, Batle de Lloseta: "Ens preocupen els aspectes assistencials, educacionals, esportius i culturals del poble"

Han passat 100 dies. El nou Ajuntament començà a rodar el 15 de juny de 1991. Acudim al batle de Lloseta, Miquel Pons Ramon, per a preguntar-li:

- Després de tres mesos del nou Ajuntament, com serà aquesta nova legislatura?

- Intentarem complir els objectius més importants que plantajarem en el programa electoral. Continuar la feina iniciada en els 8 anys anteriors per tal de conseguir una millora en la qualitat de vida dels llosetins.

- Quins són els principals i pròxims projectes municipals?

- Els projectes urbanístics iniciats són molts: l'asfaltat del camí dels horts, el camí vell d'Inca i el camí de Ca'n Pau. També s'ha començat la remodelació de la casa de Ca'n Hereu i la zona verda del seu entorn.

Entre altres projectes es troba un de gran importància: es tracta del poliesportiu municipal que tindrà una superfície de 1000 m², amb una pista de futbol, i dues de basket amb altre equipament per diferents activitats esportives.

Igualment és important l'ordenació del carrer Miquel Puigserver i de la plaça d'Espanya.

També tenim la intenció de fer una petita plaça davant el "matadero" per solucionar aquest punt negre de la circulació dins el poble.

Una de les obres primordials, juntament amb els veïns, és la de solventar el problema del tràfic en el Pou Nou amb l'obertura de la vial paral·lela al Pou Nou que partiria del carrer Fra Gaietà de Mallorca.

Volem, també, iniciar una de les obres importants com és el Centre Social "Rosa Ramón Català". L'ajuntament hi té una partida destinada al pròxim pressupost municipal. Les obres estan en espera de la necessària subvenció del Govern Balear.

- Quina opinió li mereix la nova oposició municipal?

- La nostra posició és de respecte i la de mantenir un diàleg constructiu per tal d'aconseguir els màxims beneficis pel

poble.

- Té l'oposició municipal alguna possibilitat de govern?

- Un dels seus 4 representants, el cap de l'oposició, és membre de la Comissió de Govern a on es discuteixen els principals temes municipals.

- Per què han estat suprimides les Comissions Informatives?

- Per tal d'agilitzar l'activitat municipal.

- Per a quan la depuradora de les aigües residuals?

- El projecte està acabat. Està pendent dels inicis de l'obra per l'empresa IBASAN.

- S'endurà EMAYA l'aigua potable de Lloseta?

- L'aigua del nou pou perforat per EMAYA es destinarà a cubrir les necessitats del poble de Lloseta. Només l'aigua sobrant es destinarà al consum de Palma.

- Per què hem passat un altre estiu sin estar acabada completament la piscina municipal?

- La piscina municipal s'ha realitzat en 3 fases degut a l'elevat cost de l'obra i això ha endarrerit l'obra. Però una part important del retard en finalitzar l'obra es deu a l'empresa contratada que no ha complert totalment el plaç de termini de les diferents fases.

- Com està el projecte del carrer paral·lel del "Pou Nou" i que hauria de revitalitzar dita barriada?

- L'Ajuntament ha realitzat les màximes gestions perquè els veïnats arribassin a un acord. Fins el moment no s'ha aconseguit. En els darrers dies sembla que les gestions van per bon camí i esperam que a finals de 1991 i principis de 1992 es duguin a terme les obres.

- Com va l'economia municipal? Preguntam això perquè, pel carrer, es diu que l'Ajuntament no té doblers.

- Ens estranya la pregunta, perquè els pressupost s'estan complint, tant els ingressos com les despeses. Qualsevol ciutadà que vulgui comprovar l'estat dels comptes es pot dirigir a l'Ajuntament on les portes estan obertes (en hores d'oficina!!).

- Res més?

- Hi ha altres aspectes municipals que ens preocupen. Són els aspectes assistencials, educacionals, esportius i culturals. En aquestes àrees es treballa per oferir als llosetins la possibilitat de desenvolupar els seus coneixements, el seu cos a través de l'esport i millorar les seves possibilitats professionals. Per això pròximament s'iniciaran cursos de formació d'adults en els que s'oferirà el Graduat Escolar, anglès, taller de cuina, català, ball de saló... Tot una oferta important per augmentar els coneixements, ocupar l'oci i ajudar a trobar un lloc de treball millor per tots els llosetins. Altres projectes s'encaminen al foment de l'esport base en els infants. També els serveis socials han organitzat per la gent gran un programa de gimnàsia esportiva. Són activitats que podran disfrutar els llosetins el pròxim hivern.

TV-7 de Lloseta, 142 programas en su haber

Era a finales de 1984, un año después de aparecer la Revista LLOSETA, cuando

un grupo de personas, algunas de ellas vinculadas a nuestra publicación, inten-

La fotografía a la Revista LLOSETA

Des de què es va inventar la fotografia, podem dir que la premsa ha utilitzat aquest medi per il·lustrar els articles i els reportatges. Textos i fotografies formen un muntatge. Aquestes fotografies i aquest muntatge és la meua tasca a la Revista LLOSETA des del número 1, que a la portada deia "Un Intento". Ja ha plogut, ha fet sol i fins i tot neu, però "sa Revista" no ha faltat cap mes al carrer, encara que algunes persones diguessin allò de "no sortirà el número 3".

Sabem el que diu la revista molt abans de sortir, perquè l'hem compaginada i hem col·locat cada tema al seu lloc i pàgina: des de la número 2 (cartes al director), passant per la informació municipal, "Es Puput de Son Cadell" (l'únic que ha tornat enrrera), "Na Floquets", els esports, demografia, parròquia, Estel...

No es pot negar que la fotografia és una gran ajuda pel periodista. Recordem allò tan sentit: "Val més una imatge que mil paraules". Les fotografies són testimoni dels esdeveniments del nostre món que ens envolta i el més important, no diuen mentides, són la pura veritat. Però, això, a vegades sap greu a més de dos. Record que per fer fotografies pel carrer me detingueren, espanyaren la càmera, tudaren el "carrete" i me processaren. Les fotografies sortiren a la Revista i a la premsa ciutadana... La sentència fou absolutòria: les fotografies no diuen mentides.

LLOSETA és una revista a on la fotografia juga un paper important. Els lectors en treuen un bon profit a l'hora d'informar-se...

Han passat 8 anys i ara té més fotògrafs que hi col·laboren. Crec que s'ha millorat "El Intento" amb moltes imatges (25 per segon). El mateix grup fa possible TV-7 i la premsa ciutadana un pic ens va dir que érem "la gran esperanza blanca" i "los quijotes de Lloseta". La veritat és que està ben demostrat que hem fet i feim POBLE, CULTURA I HISTORIA, això sí, sense que ningú ens ho mandí i sense cap ànim de lucre.

Llorenç RAMON BORRAS

taban la aventura de una televisión local con el nombre de TV-7 de Lloseta.

Se solicitó una autorización del Delegado del Gobierno que fue denegada rotundamente.

Así y todo, se iniciaron en 1985 una serie de emisiones, sin cohesión, ni presentación, ni programas: una especie de pruebas. No obstante en agosto del mismo año la Guardia Civil de Binissalem procedía, por su cuenta y riesgo, al precinto de los locales. Quince días después, la misma Guardia Civil, debía desprecintarlos.

Para financiar y adquirir el material para las emisiones, una serie de personas y entidades locales aportaron cierta cantidad de dinero elaborando unos estatutos o normas de régimen interno que regían su funcionamiento. Después fue creada la asociación cultural "Aumadrà" cuyos estatutos fueron aprobados por la Delegación de Gobierno de nuestra Comunidad Autónoma. También está registrada la asociación en el Ayuntamiento de Lloseta con el número 13.

SUS EMISIONES

Su programación es regular desde la Navidad de 1985 cuando, con la retransmisión en directo de "Ses Matines" desde el templo parroquial de Lloseta, se empezó a emitir regularmente los jueves por la noche repitiéndose el programa los sábados a la una

de la tarde.

Son pues casi seis años de emisiones continuas a excepción de dos meses durante el verano.

La programación ha sido variada y han desfilado ante sus cámaras personajes populares de Lloseta y políticos de talla como Gabriel Canellas y Francesc Obrador. También, en el orden religioso, han sido entrevistados, tanto el obispo de Mallorca como su vicario general. Su espacio para entrevistas ha sido siempre "Un tema una entrevista".

Otro de los populares espacios ha sido el noticiario, la sección de deportes y los reportajes sobre fiestas locales y actividades culturales.

La popularidad de TV7 y su audiencia ha quedado demostrada cuando, con entrevistas en directo, se hace uso del teléfono abierto y los telespectadores hacen preguntas una, tras de otra.

Otro aspecto son los populares concursos en los que se participa también mediante el hilo telefónico llegando, a veces, a colapsar el número de teléfono de TV-7.

Parece ser que en breve tiempo el Gobierno dará marco legal a estas emisoras locales y nuevos aires se podrán respirar y dar paso a nuevos proyectos o fusiones que harán posible mas días de emisión.

De momento podemos seguir viendo imágenes de TV7 cada jueves y cada sábado.

AYAMANS

**zapatería
artículos de piel**

San Miguel, 16 – Tel. 72 38 22
07002 PALMA DE MALLORCA

Quint, 2 – Tel. 71 27 39
07001 PALMA DE MALLORCA

Crestax, 9 – Tel. 54 24 09
07420 SA POBLA (Mallorca)

La insustituible función de la Prensa Forana

**Antonio Alemany Dezcallar,
periodista, consejero editorial de
"El Día 16 de Baleares"**

"La prensa forana cumple un papel sociológico de primer orden: además de informar, cohesina socialmente"

Cualquier persona de la península -y más si es del gremio periodístico- suele asombrarse al observar en Mallorca el número de periódicos diarios, el más alto de España en relación al número de habitantes. Si esta persona profundiza un poco más en nuestra realidad, su asombro se convierte en estupor al comprobar la cantidad de periódicos pequeños -la prensa forana- existentes y que gozan de excelente salud y vitalidad. Es decir, que no sólo tenemos el mayor número de diarios per cápita, sino que también tenemos el mayor número de publicaciones periódicas, siguiendo una antigua y fecunda tradición que hizo siempre de Mallorca lugar de abundante prensa escrita.

La existencia de este vital prensa forana es algo que, aparte de cumplir su función social, me confirma en una tesis que siempre he defendido: de la misma forma que los grandes periódicos de circulación estatal jamás sustituirán a la prensa regional y local, tampoco la prensa regional y local sustituirá jamás a la prensa forana. Hagan lo que hagan. Creen ediciones especiales o ediciones comarcales. La prensa forana, al final, siempre sobrevivirá porque está más enraizada de lo que ella misma piensa en la sociedad que la soporta.

En efecto, la prensa forana cumple una serie de funciones informativas con las que es imposible que compita un periódico de ámbito regional. Desde las farmacias de turno hasta la vida social, pasando por esta información que siempre escapará a un medio volcado hacia espacios más amplios, hay parcelas de la información que convierten a la prensa forana en inexpugnable. Pero no es sólo eso: la prensa forana -como, a otro nivel, la prensa regional- cumple un papel sociológico de primer orden: además de informar, cohesina socialmente, interrelaciona a los lectores y los instala insensiblemente en un mismo sistema de valores compartidos. Por esto, siempre habrá prensa forana: no sólo es la proyección de la vocación de sus impulsores, sino una necesidad social que alguien atenderá siempre.

Es curioso, pero lo que ha ocurrido y ocurre con la prensa forana en Mallorca, lleva camino de repetirse con las televisiones locales, esta formidable explosión televisiva que ha demostrado -como ocurrió ya en Italia- que es inútil intentar poner puertas al campo. La libertad de expresión en una sociedad democrática siempre aflorará, por muchas limitaciones y prohibiciones que se impongan. Para prueba, ahí están las televisiones locales.

Tampoco estas televisiones locales podrán ser sustituidas por otras televisiones de ámbito insular o regional. Existe también ahí un espacio informativo específico inexpugnable. Un partido del Llosetense o un pleno del Ayuntamiento sólo puede transmitirlo la televisión de Lloseta: el hecho informativo local es localmente que será tratado, especialmente a medida que la legalización de estas televisiones permitan su perfeccionamiento técnico y profesional.

En resumen, cuando Pau Reynés me invitó a comentar la importancia y función de la prensa forana, pensé inmediatamente que la misma Lloseta, su periódico y su televisión, constituían paradigmas de esta importancia que he subrayado más arriba. Y es que, en definitiva, estos medios de comunicación existen porque hay un grupo de entusiastas que los proyectan, trabajan y mantienen, pero también porque la sociedad los quiere y los necesita. Por eso no morirán nunca.

A los cien días del nuevo Ayuntamiento

Antonio Ordinas, jefe de la oposición municipal: "Para temas concretos pediremos plenos extraordinarios"

Ha cumplido cien días el nuevo ayuntamiento salido de las urnas el pasado 26 de mayo. La oposición municipal está integrada por un sólo partido o coalición: PP-UM. La forman cuatro concejales, todos nuevos en el Ayuntamiento, al frente de los cuales está Antonio Ordinas Real.

Transcurridos estos cien días de "aprendizaje" nos permitimos preguntar:

- **En la presente legislatura municipal la oposición, en cuanto a sus miembros, es totalmente nueva. Cómo jefe de dicha oposición, ¿qué opinión le merece el funcionamiento del nuevo Ayuntamiento a los tres meses de rodaje?**

- Nos parece negativo, puesto que la manera de gobernar un Ayuntamiento es que todos los asuntos pasen de las Comisiones Informativas a la aprobación del Pleno Municipal. Actualmente sólo existen concejales delegados, supeditados a la persona del Sr. Alcalde. Es decir, un funcionamiento dictatorial y totalitario.

- **¿Por qué será que a esta oposición no se le ha dado la más mínima responsabilidad de gobierno?**

- A esta pregunta tendría que contestarla el Sr. Alcalde, único responsable de dar los cargos en el Ayuntamiento.

No será por nuestro desinterés, ya que nuestra intención era formar parte de todas las Comisiones Informativas. Ofrecimiento que hicimos en su día.

- **¿Cómo veis esto de suprimir las Comisiones Informativas municipales?**

- Como una maniobra política, para que el poder municipal recaiga en una sola persona, como ya hemos

mencionado antes.

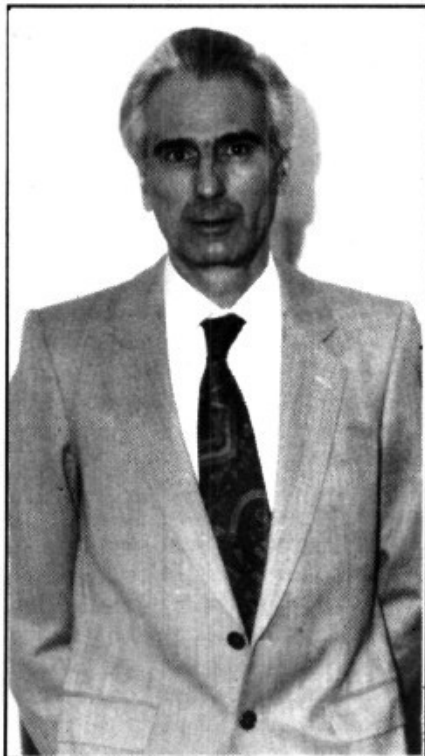
- **¿Sereis una oposición pasiva?**

- En modo alguno. Estamos trabajando en diferentes temas municipales que, una vez concretados, llevaremos a los Plenos Extraordinarios que iremos solicitando.

- **¿Cuales son, según vosotros, los principales problemas públicos de Lloseta?**

- Son los problemas cotidianos que afectan a la mayoría, como pueden ser: recogida de aguas pluviales, ruidos nocturnos, depuradora, entre otros muchos.

- **¿Qué opinión os merecen estas**

Antonio Ordinas

recientes reyertas o agresiones callejeras?

- De repulsa y condena. Esperemos hayan sido actos puntuales y que en un futuro no se vuelvan a repetir. Y deseando que se tomen medidas a

nivel local para la prevención de estas acciones.

- **¿Qué opinión os merece el orden público en Lloseta?**

- Es muy preocupante. Es otro de los temas que se debe mejorar haciendo cumplir la normativa vigente, empleando todos los medios necesarios.

- **¿Creeis que el Ayuntamiento de Lloseta, económicamente, está bien administrado?**

- Hay que diferenciar dos aspectos, la administración que corre a cargo del Sr. Secretario de la Corporación, puesto que utiliza correctamente el dinero que se aprueba en el Presupuesto; y de otra parte estamos totalmente en desacuerdo con la planificación y desglose que se llevan a cabo dichos Presupuestos.

Sirva de ejemplo el poco rigor en la contratación y adjudicación de algunas obras municipales.

- **¿Algo más?**

- Felicitar a la Revista LLOSETA por la publicación del número 100, animándola a que continúe informando verazmente -como lo viene haciendo- de los hechos cotidianos de nuestra localidad.

• PLUVIOMETRIA

Precipitaciones durante el mes de AGOSTO en el término municipal de Lloseta:

DIA	LITROS M2
9	3
10	6
11	44

Total días de lluvia: 3

Total litros M2: 53

NOTA: Durante el mes de JULIO no hubo precipitaciones.

* Picadís d'espíres

* Pobret, sols tenia una fè: els doblers. I una esperança: fer-ne més cada dia. I cap caritat. Mesquí, un dia es va fixar que no feien butxaques a les mortalles.

* A saber qui és més despreciable, el llepaculs que llepa per medrar, o el senyor que es deixa llepar perquè hi passa gust i després paga el favor.

* El qui lluita per una veritat amb tot el seu cor, no guanya sempre, però tampoc és vençut mai del tot.

* Es va casar per colgar-se de franc amb una dona. Encara no havia començat a fer números.

* No digueu: "som els millors", que no és ètic ni veritat. Apreneu a dir: "podem ésser tan bons com el que més", i, potser, tant de bo, amb un poc de sort, serem més respectats.

* Si qualque dia trobau la pau, donau-li memòries. I que, si vol venir, apa, aquí és ca-seva.

* Qui renega dels seus, és senyal segura de que no s'els mereixia.

Biel FLORIT FERRER

Setembre/91 - Pàg. 29

Rotger

Nombre de procedencia germánica. "Hrodgaer", composición de "Hrod" (Fama) y "Gair" (Lanza).

A este apellido se le conoce en Mallorca desde 1350 cuando Arnaldo Rotger fue jurado de la ciudad de Palma. Este linaje procede de Alcúdia, Pollença y Sineu.

ARMAS: Una cabeza de toro, de plata, en campo encarnado.

Rosselló

Topónimo catalán. Nombre de una comarca en los pirineos catalanes. No es raro que R. Rosselló y Bonmacip Rosselló viniesen a Mallorca con Jaime I para la conquista de la isla. El primero recibió terrenos en el reparto general de Mallorca. Destacan con este apellido ilustres hombres de armas y políticos. En Palma, Porreras, Manacor y otros lugares de la isla es linaje muy corriente.

ARMAS: Escudo cortado. Parte superior: tres ballestas, puestas en faja, en campo encarnado. Parte inferior: una cabeza de moro, de color natural, en campo de oro.

LLOSETA, una revista que fa "poble"

El director de la Revista LLOSETA me demana que digui el que ha suposat per mi escriure dalt d'aquestes pàgines. I ara, al número 100, he quedat un poc sorprès de la petició. Diré el que deia un gran amic meu: "I em pensava que en sabia..."

Així mateix puc dir que per mi ha estat un recordar, a nivell ben personal, aquest poble de Lloseta i tot el que això significa. També ha estat parlar del que des de nin he estimat de cor i sense males intencions. Els amors d'infantesa són inesborrables i intransferibles. Ha estat també, el retornar a casa i viure el passat per un foradí petit en grandària però amplificat pels anys i la vida mateixa. Però no he volgut quedar ancorat a aquesta zona de la meua vida, he anat caminant pels camins de Déu i les Circumstàncies m'han anat senyalant, mirant al darrera tan sols per tenir visions de futur.

Amb la Revista LLOSETA he tornat ésser un nin bellugadís que tot ho mirava, tot ho tocava i tot ho vivia amb ganes i devoció. Amb la Revista he tengut la possibilitat de fer una regressió dintre del passat i furgar fonament per trobar-me a mi mateix.

Finalment, i ja per acabar aquesta opinió personal, vull dir als quatre vents llosetins, que estimava Lloseta apassionadament i que mitjançant aquest paper he sabut continuar estimant-la. Per mi, Lloseta, és Lloseta i els llosetins sou el meus germans baix del mantell amorosit de la Mare-de-Déu de Lloseta.

Gràcies amics per haver deixat que sia un més de vosaltres!

Gabriel PIERAS SALOM,
En Biel de "Sa Posada"

MUEBLES DE COCINA SOLER S.A.

Fàbrica:

C/Juan Sindic, 19 - Tel. 54 08 79 -

SA POBLA (Mallorca)

Representante en Lloseta:

JUAN HORRACH

C/Gmo. Santandreu, 57 Tel. 514199

LLOSETA-Mallorca

Asegúrate en salud.

CLINICA PLANAS

IMEQBA

SEGURO DE ASISTENCIA SANITARIA

*Santiago Ramón y Cajal, 13-1º
Tels. 23 91 88 - 23 88 42
PALMA DE MALLORCA*

Agente en Lloseta: Rafael Planas Ramón

Tel. 51 41 28

La recuperació del teatre mallorquí

Joan Guasp (*)

Hom té la sensació de que el teatre mallorquí s'està recuperant. Afortunadament. Aquest estiu, com en altres estius anteriors, han proliferat les mostres i els certàmens teatrals arreu de tota la geografia de l'illa. Creiem que això és força eloqüent. El poble dona resposta a aquestes crides que fan els artistes de l'art escènic. Sembla que últimament tothom s'hagi posat d'acord. Companyies, grups, directors, autors, actors i públic donen tot el seu suport a aquest entusiasme col·lectiu envers del nostre teatre. Es recuperen obres dels autors de principis de segle, fins i tot segle passat, i també dels contemporanis. S'estàn adaptant i fent versions a la nostra llengua d'obres dels clàssics, del teatre francès i de l'italià. També s'estàn fent muntatges d'obres literàries, com per exemple les populars rondalles d'en Jordi des Racó, adaptades convenientment per els escenaris.

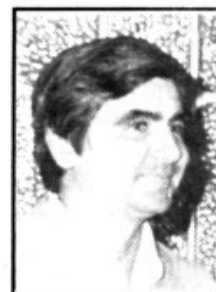
A tots els pobles, almenys una volta a l'any, per les festes patronals, es du a terme la representació d'una d'aquestes obres esmentades. Un grup local o de fora poble arriba a la Plaça Major o a algun indret adequat per posar en escena una història que els més vells de la vila no han oblidat mai i que els més joves recordaran per a sempre. De vegades són obres més modernes, en el temps i en el contingut, i no per aquesta causa manco nostres, que amb el temps es convertiràn en patrimoni de la nostra cultura teatral autòctona.

A Consell, a Alcúdia, a Andraitx i a molts altres punts de la Mallorca del pla i de la costa es convoquen anualment certàmens d'aquest tipus que reuneixen les darreres aportacions al món de l'espectacle escènic. Els grups s'estàn preparant durant tot l'any per fer aquestes representacions estiuenques. Aquests grups han guanyat en experiència, els seus decorats, la seva il·luminació i tot l'aparell de tramoia s'ha anat adaptant als temps que correm. Els seus integrants es troben més a gust sobre les tables perquè ja fa anys que venen interpretant diferents personatges de la producció teatral illenca. Aiximateix neixen noves històries, nous muntatges teatrals, ja siguin d'autoria individual o bé col·lectiva de grups determinats. I el públic, expectant, sempre disposat a viure les emocions de davant la seva cara es representa, acudeix ambadalit a plorar o a riure, però sempre a passar-s'ho bé, a divertir-se, a oblidar-se dels seus problemes quotidians per ficar-se dins la trama ja sigui còmica o tràgica de l'espectacle de torn. Després es distingeixen els millors grups, els millors directors, els millors actors, els millors vestuaris i les millors escenografies.

Vull pensar que tot aquest moviment artístic al voltant del nostre teatre és un moviment cultural important, el qual contribueix força a la recuperació

d'aquesta parcela de tradició popular que tan arrelada estava a Mallorca. Mentre el teatre a les nostres places i als nostres carrers aconsegueixi restar públic a les pantalles de la televisió ens semblarà un fet d'allò més positiu. Sé que depèn de molts estaments, públics i privats, el que l'èxit acompanyi aquesta incipient recuperació, organismes oficials, entitats bancàries, empreses de tota mena, particulars que senten entusiasme davant un text escenificat. Fomentar les representacions del nostre teatre serà sempre un acte d'amor pel nostre poble. Provocar l'il·lusió per aquestes manifestacions populars és una prova de l'interès que els personatges capdavanters de la nostra societat tenen per tot allò que, al cap i a la fi, és el que forma i conforma tot el que estimam i volem conservar com a patrimoni de la nostra cultura col·lectiva. Benvingudes siguin, idò, totes aquestes iniciatives dirigides en aquest sentit. Visca el Teatre. Visquem el Nostre Teatre.

(*) Joan Guasp, és escriptor i autor teatral.

* 25 AÑOS ATRAS

■ El 8 de setiembre, en la misa solemne, el M.I. Sr. D. José Sacanell, canónigo y Pro-Vicario General de la diócesis, bendijo el nuevo altar mayor y el nuevo sagrario.

El sermón de la Mare de Déu de Lloseta, corrió a cargo del Rvdo. Baltasar Coll Tomás.

■ El corredor local Miguel Martorell fue el ganador de la VII Carrera Ciclista de Industria y Comercio.

■ En el VII Homenaje a la Vejez participaron 50 viejecitos.

■ Treinta obras pictóricas participaron en la I exposición de pinturas para aficionados locales.

■ El 26 de setiembre se celebraron elecciones de enlaces sindicales en todas las empresas.

Anteriormente tuvo lugar en el Cine Noveidades un acto del sín-

dicato vertical cuyo motivo principal era dar las normas para la celebración de dichas elecciones. El acto estuvo muy poco concurrido.

EN EL MES DE SETIEMBRE:

■ **NACIERON:** Miguel Ramón Ferrer, Francisco Llabrés Abellón, Josefa Benítez Pérez, Manuel Muñoz Mendez, Lorenzo Ferragut Llabrés, Ant^a Mª Coll Marqués y Cristóbal Muñoz Cuenca.

■ **DEFUNCIONES:** Fello Llabrés Mateu (7 años) y Calixto Ramón Comas (77).

■ **MATRIMONIOS:** Prudencio García López con Catalina Llabrés Reus; Pedro Gelabert Pons con Magdalena Mateu Coll; Bernardo Campins Ramis con María Fernández Fernández;

Andrés Ruiz Caravaca con Manuela Muñoz Benítez; Juan Serra Nicolau con Francisca Coll Campins.

El premi a la tenacitat

Jordi Bayona

Director del "Diario de Mallorca"

Les hores dels homenatges i les commemoracions sempre seràn peces agraïdes. Quan dins el panorama de la premsa el lloc que ocupen les publicacions de premsa forana cada cop va perdent algunes de les posicions que havia guanyat amb suor i tenacitat fa uns anys, la notícia de l'aparició del número 100 d'una d'elles es una notícia, i de les bones. Des del mes de desembre de 1983 la revista **LLOSETA**, fundada per Pau Reynés Villalonga, s'ha convertit en una veritable eina de comunicació pels llosetins.

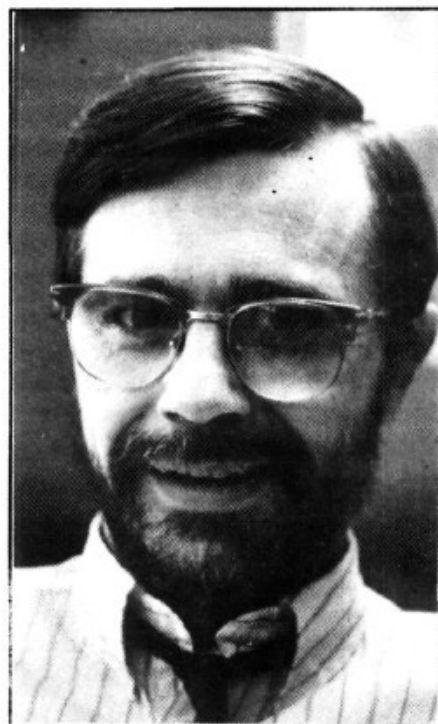
LLOSETA ha vist, al llarg de la seva història, la necessitat que tots tenien d'informació local. El temor que pel cap d'alguns va passar quan els diaris com el que dirigesc es varen decidir a promocionar les notícies dels pobles s'ha difús amb el pas de les setmanes i els mesos. Publicacions com aquesta sempre tindran el gust peculiar d'allò que està a prop. El contorn de la tipografia de **LLOSETA** es confon, en el inconscient col·lectiu, amb el perfil del pai

satge d'un poble. El so de la lectura dels seus articles i col·laboracions s'identifica amb la seva pròpia història oral. I això, no hi podrà assolir cap publicació que no sigui aquesta.

Cent números suposen un esforç inquantificable per tots els que han pres part amb la tasca cultural que s'ha duit a terme a un dels pocs pobles que també es pot enorgullir de comptar amb una televisió local que emet regularment cada setmana una programació pròpia des de fa més de cinc anys.

Aquest esforç és, sovint, ignorat pel qui no coneix les dificultats de l'edició quotidiana. Com és obvi, no és el meu cas i, des d'aquí vull fer públic el meu reconeixament a les persones que han fet possible aquest centenari i felicitar al poble de Lloseta per guadir d'una publicació de la qual poden estar orgullosos.

**Publicacions com
LLOSETA sempre
tindran
el gust
peculiar d'allò
que
està a prop**

Vuit anys de vida del poble

Els primers 100 números de la revista *Lloseta* es mereixen que espressem en veu alta l'agraïment per la feina feta i consolidada. Es mereixen el reconeixement de tot l'esforç que alguns han fet perquè, puntualment, la revista sortís a l'encontre dels seus lectors. Es mereixen també que facem un vot per la continuïtat i el progrés d'aquesta publicació.

La revista *Lloseta* és testimoni fidelíssim de 8 anys sencers de la vida d'un poble. És veritat que a un poble no passen esdeveniments transcendents per a la vida del nostre món. Els gran aconteixements es passen sempre fora, a les grans ciutats, als centres de poder... La revista *Lloseta*, en canvi, compleix el gran servei de donar-nos compte de la petita història de cada dia i de les persones que l'escriuen. Això és el seu mèrit i la seva grandesa: posar nom i deixar constància de la història concreta, viva, pròxima d'un poble i tots els qui hi viuen. Aquest servei, la revista *Lloseta* l'ha complit, amb senzillesa, honrosament.

La revista *Lloseta* sempre s'ha fet ressò de la vida parroquial. Les seves pàgines li han restat constant-

ment disponibles. Qualcú ha dit que la informació relativa a la vida de l'Església s'hauria de fonamentar en la qualitat de vida dels cristians: la manera com es viu la fe, la convivència i el clima de família i de comunitat, l'obertura i l'acció dels cristians en la vida del poble haurien de ser tan vius i tan intensos que de per si esdevinguessin objecte d'informació. Que els mitjans de comunicació se n'hagin de fer ressò tan si volen com si no volen: que se n'adonin i que en donin compte als lectors. Ja m'aniria bé que fos així. En mallorquí diuen, però, que el bé no fa renou i que el renou no fa bé. D'una manera molt senzilla, a la revista *Lloseta* el que hi trobam és la crònica de la vida de cada dia de la parròquia. La crònica dels esforços i les iniciatives, els desitjos i les metes de la comunitat cristiana. El batec de la vida quotidiana. Qui vulgui resegir les passes de la nostra Església durant aquests vuit anys, trobarà una eina ben interessant en les pàgines de la revista. I un estímul per a viure la fe com una bona saó per millorar la vida de tot el poble.

Francesc MUNAR,
ex Rector de la
Parròquia de Lloseta

SAEZ-TORRENS, S.A.
CONCESIONARIO CITROËN INCA

C/. JUAN DE AUSTRIA, 104 - 110 - TEL. 88 14 22

La parròquia i els mitjans de comunicació locals

Rafel Horrach i Llabrés (*)

(*) Rector de la parròquia de Lloseta

"Mitjans de comunicació social" i parròquia de Lloseta, és el que se'm demana com aportació i reflexió en aquestes pàgines que acompanyen el nombre cent de la seva publicació.

Em sembla que no hi ha comunicació si no hi ha societat i que no hi ha societat-poble, sense comunicació. La comunicació sempre fa l'home ser social i aquest a mesura que es fa es comunica. Els "mitjans de Comunicació social" com a tals, en la comprensió moderna de la paraula no tenen una llarga trajectòria a Lloseta. I, tanmateix ens trobam amb un poble i si aquest existeix és perquè hi ha hagut comunicació social malgrat no s'hagi exercit a través dels que avui s'entenen com a mitjans de "Comunicació de masses" (hi ha hagut mai comunicació entre les masses? Veieu com ho és de confús el mateix vocable!).

Quan hom es troba amb un poble és perquè hi ha hagut comunicació. Quan hom pot comunicar-se és perquè hi ha persones. Les masses no es comuniquen sols s'informen, per això no creen persones sinó individus. Avui interessa donar molta informació per fer una cortina de fum sobre la comunicació. Vull dir, el poder sempre intenta informar la massa per crear individus. L'Església ha d'establir canals de participació i comunicació per fer créixer persones.

Què ha fet la parròquia de Lloseta pel que fa als "mitjans de comunicació"?:

* Ha estat un lloc de diàleg, ha fet plaça durant segles. I la sortida de la missa dels diumenges durant anys ha estat el lloc de trobada

dels veïnats i de comunicació de multituds (no de masses).

* Ha acollit la religiositat popular com expressió de l'ànima col·lectiva i del seu sentiment religiós. Per això entorn a aquest fet s'ha articulat el transcurs dels dies, tot creant la festa (totes d'origen religiós... sinó són impossades per decret oficial) com espai de comunicació i de trobada.

* Ha trepitjat els carrers i ha entrat a les famílies, ja sien els capellans, les religioses o altres agents de pastoral... s'han fet poble entre el poble. Quan un arriba nou a la vila li sorpren l'acollida que té el rector, no com algú que està, sortosament, "per damunt", sinó "per endins" de l'ànima col·lectiva. És integrat fàcilment com un ciutadà que té el seu lloc i un lloc per a cada ciutadà. I l'Església hi té el seu. Això és la democràcia. Abans que la firmassin a Madrid, el poble ho havia elaborat magistralment en la seva xerxa de relacions. No oblidem que aquesta és terra de parròquies, vull dir, de portes obertes al poble. Plaça i campanar s'identifiquen.

* Més encara, pels paladars crítics, quan la submissió al senyoriu de Lloseta afeixugava la vila i la dependència forana de Binissalem mantenien aquesta en l'estatut de "llogaret", l'Església, especialment a través de la devoció secular a la Mare de Déu articulà la vida ciutadana i fou l'únic canal d'expressió de les seves aspiracions i iniciatives. Em deia algú "la cultura popular de Lloseta és el mateix que la seva religiositat popular".

* Afegesc, no tot eren flors i violes, a prop de la vila, al terme del torrent del Rafal-Garcés, la batalla de les germanies és expressió rebel de l'opressió soferta per les viles per part de la ciutat i dels pagesos per part dels senyors. Però, just devora al torrent que travessa l'actual carretera Ciutat-Alcúdia, al davant dels agermanats hi havia Fra Rafel Martí, fent costat a aquella batalla que era un "mitjà de comunicació social".

Amb tot això, insistec, la migrada tradició dels mitjans de comunicació social tal com modernament s'entén la paraula, no es correspondria amb la realitat que avui és Lloseta si no es contemplàs amb perspectiva històrica una accepció més àmplia d'aquest terme lingüístic. I som-hi per darrer cop, Lloseta és i manté la seva vitalitat social perquè hi ha hagut comunicació.

Pel que fa a aquests mitjans, en sentit modern, la parròquia ha donat suport a diferents iniciatives: * La revista "Ventanal", butlletí del club parroquial de Joventut l'Altura, de bona memòria pel que intueix: homes avui molt íntegres en la vida ciutadana, familiar, professional i cristiana s'hi formaren i hi participaren activament. Vaig descobrir aviat la influència que aquesta entitat havia tengut en una determinada generació de persones i famílies que avui viuen els valors del treball, la iniciativa, l'honestat, la unitat familiar, la pertinença al poble i a la parròquia.

* La televisió de Lloseta, TV7, que sempre ha tengut les portes obertes a la parròquia i ha facilitat en tot moment la informació objectiva i completa sobre el fet religiós, i la comunicació de la parròquia amb moltes famílies. Actualment manté un programa setmanal de contingut religiós "Homes de Déu, homes pels altres", i hom dialoga sobre noves possibles iniciatives.

* La revista LLOSETA, amb una qualificada presència de cristians que han entès que el lloc de la seva fe és la mateixa vida diària. Des d'aquí -i especialment en aquest número centenari- els vull felicitar i donar tot el suport possible perquè, plens d'ànims i de coratge continuïn, com diu Salvador Espriu al seu "Inici de càntic en el temple": "fidels per sempre més al servei d'aquest poble".

*****

Amb tot el meu encoratjament i afecte, rebeu la solidaritat de la comunitat parroquial.

Sabieu què...?

Capellans nascuts a Lloseta

Durant els estius de 1960, 1961 i 1962 juntament amb els amics: Joan Darder i Brodat i Mateu Ramis i Canyelles, confeccionarem l'índex alfabètic, geogràfic i de matèries dels cent primers volums del Butlletí Oficial del Bisbat de Mallorca-Església de Mallorca des d'ara BOBM.

Aquest treball fou premiat al certàmen Científic i Literari del Seminari de Mallorca i presentat amb aquest títol: *Índice Alfabético, Geográfico y de Materias de los 100 primeros volúmenes (1861-1960) del Boletín Oficial del Obispado de Mallorca*. És una llàstima que s'hagi perdut l'índex geogràfic i el de matèries, solament queda l'alfabètic que es guarda a l'Arxiu Diocesà de Mallorca.

Quan la revista LLOSETA m'ha demanat una col·laboració amb motiu del número 100 he pensat que seria bó donar a conèixer les fitxes referides als capellans nats a Lloseta que ja han mort i que surten al BOBM, durant aquests 100 anys.

PONS I REUS, Llorenç (Lloseta, 21-11-1871 / 9-11-1954). Copiam del BOBM 94(1954)559: -

"... cursó estudios eclesiásticos en el Seminario Conciliar de la Diócesis. Ordenado sacerdote el 3 de abril de 1897, fue nombrado vicario de la parroquia de Lloseta en 1913, cargo que desempeñó hasta 1918, quedando desde entonces, como adscrito a la misma, en la que prestó sus servicios ministeriales".

REUS I MORRO, Antoni (Lloseta 1862-1922). Copiam del BOBM:

*26(1886)413 Fou ordenat de Subdiaca el 17/18.12.1886.

* 27(1887)138 Fou ordenat de Diaca el 26.3.1887.

* 27(1887)224 Fou ordenat de Prevere el 4.6.1887.

* 46(1906)45 Des de 1889 fou vicari de l'església filial de Sant Joan d'Estallencs.

Després ja no trobam més notes referent a Mossèn Antoni. Pel nostre compte podem afegir que era tio de Mn. Llorenç Pons i que morí a Lloseta el 22 de juny de 1922.

VICH I CAÑELLAS, Bartomeu (Lloseta 2.7.1866 - El terreno Ciutat de Mallorca 3.11.1940) Copiam del BOBM 80(1940)491:

"Cursados sus estudios en el Seminario diocesano, recibió el Presbiterado dia 22 de Septiembre de 1884, y desde entonces prestó sus servicios en [San Jaime 1897], Santa Cruz y en El Terreno".

Per a completar aquestes notes donam a conèixer el llistat dels capellans vius, nats a Lloseta, i ho feim per ordre cronològic de naixement i ordenació sacerdotal:

NAIXAMENT ORDENACIO

29.7.1918 19.6.1943 Capó i Villalonga, Jaume.

13.7.1933 17.12.1960 Mulet i Pons, Bartomeu.

23.8.1940 20.6.1965 Bestard i Comas, Joan.

27.11.1949 10.4.1977 Bestard Muntaner, Pere G.

1.3.1952 11.6.1983 Mir i Ramon, Bartomeu.

I fins aquí, això és tot per avui MOLTS D'ANYS!!!

Joan Parets i Serra,
capellà i exRector de
Lloseta.

✱ "la Caixa"

LLOSETA

* FA MOLT DE FRED AL NORD DE QUEBEC EL BUS 777

Pere Ferreguí

Vaig arribar a la parada de l'autobús quan faltaven cinc minuts perquè passàs. Aquella tarda, després del dinar, havia decidit anar al Velòdrom a veure una cursa de bicicletes en la qual es decidia el campionat local d'aficionats. Jo sempre havia estat un gran entusiasta de les curses de bicicleta darrera moto. I aquestes curses només tenien lloc al Velòdrom. Hi solia assistir molta gent, i les messions estaven a l'ordre del dia. Jo, aquella tarda, apostaria per en Biel Escarrà, un al·lotjell que feia menys d'un any que havia començat a destacar.

Però quan vaig arribar a la parada hi havia una quantitat tan gran de gent que de seguida vaig dir-me que no hi podriem pujar tots, a l'autobus. El número del bus era el 777, i a mi m'estranyava que tantes persones estessin interessades en anar al velòdrom. Sense pensar-m'ho dues vegades vaig preguntar en veu alta:

- Tots esperau el 777? Tothom va al Velòdrom?

Ningú va contestar-me, però unes quantes d'aquelles persones, homes i dones indistintament, es posaren a riure. Els havia fet gràcia la meua pregunta?

Després d'uns moments d'ansia personal, un home i una dona s'acostaren a mi. Vaig suposar que formaven un matrimoni. Eren de mitjana edat, i se'ls veia molt divertits.

- Vostè vol anar al Velòdrom? -va preguntar-me l'home.

- En efecte -vaig dir jo-: al Velòdrom.

- Amb el bus 777? -preguntà la dona.

- No és aquest bus el que du al Velòdrom? -vaig preguntar jo per tota resposta.

Tots dos, home i dona, es posaren a riure. Unes quantes persones que es trobaven prop de nosaltres i havien escoltat aquella breu conversació també rigueren de bona gana. Què era el que havia dit jo que els hi causava tantes rialles?

- Sí, sí, no es preocupi -digué l'home, sense deixar de riure-. És clar que el bus 777 hauria d'anar al Velòdrom, però no sempre és així.

A mi em varen sorprendre molt aquelles paraules. Què significava allò de que hauria d'anar al Velòdrom i que no sempre era així. Vaig demanar explicacions.

- Els fets són tal i com diu aquest se-

nyor -exclamà una dona que s'havia acostat al nostre grup-. El Bus 777 és un bus molt especial. És veritat que el seu cartell anuncia el trajecte del Velòdrom, però moltes vegades en recorre un altre trajecte. Sovint porta a la Catedral, a la Plaça Major o a l'Estadi.

I aquella dona es posar a riure amb fortes riallades, de les quals es contagiaren tots els presents.

- Sí -digué un home que es va unir a nosaltres-. Aquest bus és un bus ben estrany. El seu conductor el dirigeix a on li dona la real gana. És una vertadera incògnita allà on anirà a parar els seus passatgers.

Tothom esclatà en rialles. Aquell comportament col·lectiu ja començava a desagradar-me del tot, si he de ser franc.

- Idò jo vull anar al Velòdrom! -quasi bé vaig cridar.

Ara sí que tothom es va posar a riure de debò. Jo no m'ho explicava, aquell comportament.

- Diu que vol anar al Velòdrom! -exclamà una dona, no poguent aturar-se de riure.

A l'instant semblà que explotava una bomba quan tots a la vegada cridaren:

- Tots volem anar al Velòdrom!!!

I les rialles retronaven al meu voltant. Jo no entenia res.

- Així que tots voleu anar al Velòdrom i això vos sembla divertit. No vos entenc!

Això sí que els va fer riure. Cada cop

les riallades anaven en augment.

- Ens sembla divertit -digué un d'ells, entre rialla i rialla- perquè no sabem si hi anirem. Ignoram on mos durà el Bus 777.

Vaig reflexionar. Ben mirat, no ho era gens divertit, però de fet era millor, molt millor, posar-se a riure que no a plorar. De fet, jo m'hi vaig posar, a riure.

- Voleu dir -encara vaig preguntar- que és possible, o millor dit, que segurament anirem a una part, enlloc d'anar al Velòdrom?

- Així és -exclamaren uns quants.

- Sí que ho és divertit -vaig dir, ja contagiats del bon humor generalitzat.

En això que veïrem acostar-se un autobus. Era el nostre: el 777. Portava un "lletreter" molt gran que deia: **Velòdrom**. Anava carregat de gent, tothom riguent i fent bulla. Els que l'estàvem esperant també érem molts, quasi bé tants com els que ja eren dedins. Però quan el bus va fer la parada tots hi pujàrem, i fent empenyes d'un vent i de l'altre tots ens hi col·locàrem.

Quan el Bus 777 va partir férem una gran cridòria. Tots semblàvem bojós d'alegria. Tothom anava dient en veu alta: "Anam al Velòdrom, però no sabem si hi arribarem. Anam al Velòdrom, però no sabem si hi arribarem". Tot plegat ho era ben divertit. Jo ben aviat em vaig sorprendre dient el mateix: "Anam al Velòdrom i no sabem si hi arribarem". La veritat és que ja tot m'era igual. Tant m'era anar al Velòdrom com a la Catedral o a la Plaça Major. Per a mi era molt més atractiu tractar d'endevinar el final de trajecte que el fet de presenciar la cursa de bicicletes darrera moto. Aquell viatge s'havia convertit en una aventura de desenllaç imprevisible. I això em donava una gran satisfacció i un plaer molt especial, mai abans experimentat. Potser fos que anava acompanyat de tants ingenus la cursa de que jo m'hagués tomat com ells. ¡Què divertit!

Però si finalment el Bus 777 ens portava al Velòdrom? Això sí que ho seria una sorpresa! Ja seria massa que fos així!

Encara que jo, per si de cas, no descartava cap possibilitat. Endavant Bus 777!

"Es Morull" (Nº 13)

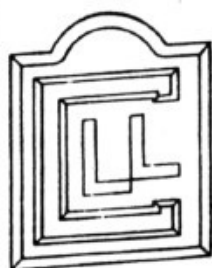
Con el presente ejemplar recibirá el lector el número 13 de la colección "Es Morull", suplemento de nuestra revista.

Se trata de la publicación del "Himne al poble de Lloseta" que será estrenado por la "Coral llosetina" el 27 de setiembre en el mismo acto de presentación del número 100 de LLOSETA.

- Muebles de cocina
VILLALONGA
- Muebles de baño
y todo tipo de
muebles auxiliares

"Toni Es Fuster"
C/ Cristòfol Colon, 28 Tel. 514905
LLOSETA

**Cristalería
LLOSETA**

TELEFONO 51 97 67

Cristales - Persianas Enrollables y Venecianas
Vidrios Decorados - Mamparas Baño y Ducha
Carpintería Metálica - Estanterías Metálicas

CERVANTES, 1 de LLOSETA

Emulant a "VENTANAL"

Amb motiu d'arribar, la Revista LLOSETA, al número cent és just que dediquem unes retxes al seu antecessor llosetí en les tasques informatives.

Malgrat les comparacions ens siguen odioses, pensam que existeix un cert paral·lisme entre el que fou el butlletí "Ventanal" i el que és la Revista mensual LLOSETA.

Dues publicacions del nostre poble, que han mantengut una regularitat en el transcurs de les seves existències.

Per una banda "Ventanal" va esser el portaveu informatiu del Club de Juventut "L'Altura" de Lloseta. D'aquest se'n publicaren trenta-nou números. El primer va sortir a llum el mes de novembre de l'any 1965 i el darrer el mes de febrer de l'any 1970. Per tant va durar exactament cinquanta-dos mesos. La publicació era de caràcter mensual, llevat dels mesos d'estiu, i la tirada era d'un centenar d'exemplars, que es distribuïen gratuïtament entre els membres del Club de Juventut.

Els mateixos que s'havien cuidat de la confecció, normalment eren els mateixos que en feien la distribució. La confecció es basava amb una multicopista manual. I els articulistes eren els mateixos joves de llavors, d'una vintena d'anys, avui homes casats que s'acostan a la cinquantena.

Se'n poden dir moltes coses de l'odisea que va representar fer sortir aquell "Ventanal", d'una irregular quantitat de planes, però mantenint un contingut més o manco uniforme des del primer número al darrer.

D'aquest contingut també en podríem fer un bon comentari, que el limitarem a subratllar amb aquelles seccions que foren més constants: Una portada monogràfica, que a partir del número 5 (març de 1966) es va presentar amb la capçalera de color. Comentari (article de fons) damunt un tema escaient a l'època i a l'actualitat de llavors. Distintes planes de les activitats del Club de Juventut "L'Altura", el que s'havia fet i el que es tenia en projecte. Estadístiques. Cinema. Esports. Humor.

A través d'aquesta revista es quedava ben informat del quefer de la joventut de Lloseta, com també d'aquelles noves relacionades amb el nostre poble.

"Ventanal" va complir el seu objectiu de formació i informació, va desenvolupar unes inquietuds i fou el portaveu d'una època joenívola esplendorosa dins la nostra població.

Avui tots els que d'una manera o d'altre hem col·laborat amb aquesta senzilla publicació de "Ventanal", encara que ens hagin passat els anys de joventut, ens sentim prou contents i orgullosos.

La revista LLOSETA va sortir a llum tretze anys menys un mes de la darrera publicació de "Ventanal".

El paral·lisme entre les dues revistes, independentment de que siguen algunes de les mateixes persones del "Ventanal", passa per l'esforç, cercar temps després de les obligacions laborals i familiars i tenir constància ferrenca. Així s'ha fet el camí fins arribar al número cent.

Antoni SANTANDREU

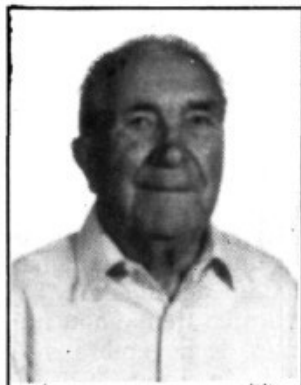

DEMOGRAFIA

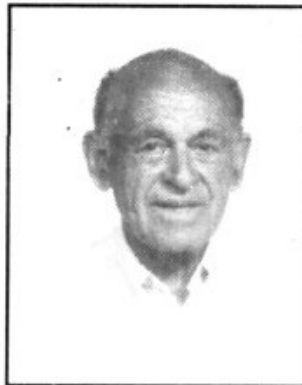
* DEFUNCIONES

Margarita Villalonga Jaume, a los 61 años de edad. Día 27-7. Esposo: Juan Ramón Pou. Hijas: Rosa y Juana Concepción.

Guillermo Coll Mut, a los 92 años de edad. Día 11-9. Hijos: Miguel, Margarita (+), Antonia, Catalina y Francisca.

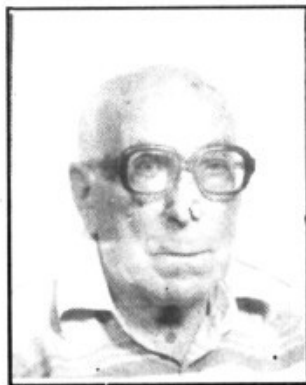
Juan Martorell Sastre, a los 77 años de edad. Día 18-9. Esposa: Catalina Villalonga Reynés. Hijos: Catalina, Juan, Francisca, Natividad, Mre Adelina e Inmaculada Concepción.

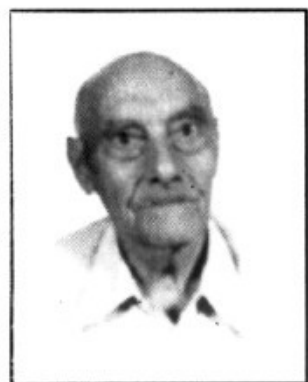
Salvador Arrébola Bueno, a los 74 años de edad. Esposa: Antonia Guerrero Gómez. Hijos: Francisca, Julián, Salvador (+), Manuel, Antonio, Rafael, Salvador y María Teresa.

Maclana Torrens Rigo, a los 85 años de edad. Día 18-8. Viuda sin hijos.

Bartomé Ferragut Flol, a los 83 años de edad. Día 20-8. Soltero.

Jaime Coll Llabrés, a los 89 años de edad. Día 17-9. Viudo sin hijos.

Marta Ferragut Juliá, a los 79 años de edad. Día 4-8. Viuda sin hijos.

* NACIMIENTOS

Sebastián Ribot Ramón, hijo de Sebastián y Juana María. Día 6-9.

Miquel Mut Coll, hijo de Jalme y Antonia. Día 11-9.

Marta del Carmen Arrébola Izquierdo, hija de Manuel y Carmen. Día 31-8.

Francisca María Martí Pérez, hija de Mateo y Antonia. Día 28-8.

Llorenç Juan Vallort,

hijo de Bartolomé y Margarita. Día 5-8.

Jordi Daniel Oñate Pol, hijo de Antonio y Juana. Día 15-7.

Miguel Pons Ortega, hijo de José y Mre Angeles. Día 29-7.

* MATRIMONIOS

Jalme Pons Ramón con Francisca Servera Cifre. Día 31-8.

Guillermo Coll Seguí con María Ant^a Sampol Bestard. Día 20-7.

SE VENDE

Piso 1º y cochera de 100 m2.
C/Gmo. Santandreu, 51 LLOSETA

Casa planta baja y dos pisos
C/ Nueva LLOSETA

INFORMES:

Tels. 451204 - 890065 - 800223

* RETRATS LLOSETINS

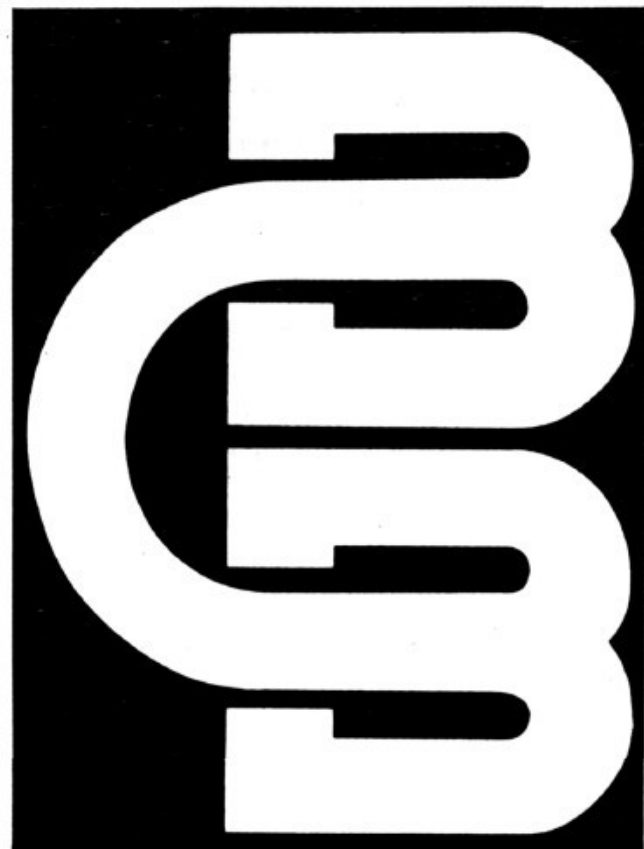
Curiós retrat de principi dels anys 50 on estan presents el pasat i l'actualitat. El passat el representen aquestes tres dones que fa anys passaren a millor glòria. El present està amb el cinema, encara d'actualitat en el món d'avui.

Convé situar-nos. Era un matí d'un dia de primavera dels anys 50. Les tres dones, entrades en anys, feren una aturada per esser fotografiades. Elles eren, d'esquerra a dreta, madò Margalida "Ferrera"; madò Catalina "Gotleta" i madò Margalida "Conxa". Lloc: finals del carrer Major. A la dreta es pot veure l'edifici de "Ca'n Patos" d'on sortien, a principi de segle, les diligències cap a Palma. A l'es-

querra una columna del pou públic de Mestre Ramon, davant per davant l'edifici que avui és l'Ajuntament i que va esser tapat quan fou construïda la nova casa de la vila l'any 1975.

Al fons es pot veure, el "Salón Novedades" i les "postals" i "Pasquins" de les pel·lícules que havien de projectar aquell dia. Llevonces l'explotaven els germans Bestard que havien tancat el seu local, el "Victoria". El "Salón Novedades" fou construït a 1932 per Guillem Coll. Una vegada mort ell, foren diversos els empresaris que cuidaren d'aquest saló, els darrers l'esmentats Bestard. Als anys 1963 i 1964 va sofrir una forta i àmplia reforma que el deixà com un local dels més moderns i funcionals de la comarca. Al 1982 tancà les seves portes com a cinema i avui ha estat convertit en un local per esports de saló.

**LA SUCURSAL DES
CREDIT A LLOSETA
S'UNEIX A AQUEST
100**

C/ Guillem Santandreu, 2

Tel. 51 40 71

LLOSETA

* **DEPORTES****MAL COMIENZO EN ESTA NUEVA ETAPA EN 3ª DIVISION**

Transcurridas ya las tres primeras jornadas, peor no pueden ser los acontecimientos, ya que los blanquitos han cosechado tres derrotas, a priori, vistos los adversarios que le habían tocado en el comienzo de la presente liga, hemos de considerarlos normales, aunque preocupantes ya que el equipo se muestra muy endeble en la zona de retaguardia, encajando muchos goles. Esperemos que se rectifique, de lo contrario muy mal se le pueden poner las cosas y, más tarde, puede que no de tiempo para rectificar y enderezar el rumbo. Recordemos que a estos tres primeros encuentros contra Playas de Calviá, Mallorca Atº y Atº Baleares le siguen Sóller, Ibiza, Manacor y Alayor. Casi nada. Sin duda alguna la mayoría de ellos, visto su potencial, encabezarán la clasificación final.

*****

PLAYAS DE CALVIA,4 LLOSETENSE,2 (1-9)

"A pesar de realizar un buen encuentro, la superioridad local fue manifiesta".

PLAYAS DE CALVIA: Palou, Maestre, López, Doró, Soria, Javier, Tomás, Fiol, Palmer (Moranta), Riado, Navarrete (Pericás).

LLOSETENSE: Galmés, Ferragut, Villalonga, Colomar (Paco), M. Pons, Maestre (Zamora), Capó, Ramis, G. Pons, Morro y Manolo.

ARBITRO: Sr. Daza, bien en líneas generales. Mostró la cartulina amarilla a Maestre, Capó y Pons II del Llosetense y a Palmer del Playas.

GOLES: 1-0, min.4 Tomas. 2-0, min. 26 Tomas, de penalty. 2-1, min.41, Manolo. 3-1, min.71, Riado. 4-1, min. 75, Moranta. 4-2, min. 77, Manolo.

COMENTARIO: Típico encuentro de principio de

temporada en el que los equipos no están en su mejor estado de forma, aparecen imprecisiones y el juego careció de brillantez. Los visitantes jugaron un aceptable encuentro pero los del Playas supieron encarrilar el encuentro a las primeras de cambio y más tarde en las postrimerías del primer pe-

riodo se encontraron con un justo penalty que no desperdiciaron. Los visitantes reaccionaron acortando distancias y cuando en la reanudación mejor jugaban, los locales, en pocos minutos, sentenciaron. A pesar de jugar bien la superioridad local fue manifiesta y a pesar de considerar abultado el resultado

hemos de considerarlo justo.

*****

LLOSETENSE,2 MALLORCA ATº,4 (8-9)

"En el tiempo de descuento los locales borraron la buena imagen que habían ofrecido durante los noventa minutos".

LLOSETENSE: Galmés, Damián (Romerito), Ferragut, Colomar, Mateo, Pons, Maestre, Villalonga, Ramis, Manolo (Morro), Gmo. Pons y Capó.

MALLORCA ATº: Prats, Julián, Escobar, Oscar, Liábana, Dani, Col (Luque), Rafita (Cata) y Luque.

ARBITRO: Sr. Martín Franco: nefasto, horroroso, gesticulante, tarjetero y, sin lugar a dudas, el peor árbitro que ha pasado por el Municipal en mucho tiempo. Mostró la cartulina roja a Colomar del Llosetense a los 25 minutos. Igualmente la vio Toro del equipo visitante cuando el tiempo estaba ya acabado. Mostró la cartulina amarilla a Manolo, M. Pons, Ramis y Romero del Llosetense y Dani por el Mallorca Atº.

GOLES:

- Minut. 59 (1-0) Ramis de espléndido testarazo.
- Minut. 62 (2-0) Liébana desde fuera del área.
- Minut. 77 (2-1) M. Pons de penalty cometido a Ramis.
- Minut. 91 (2-2) Dani de fuerte chut libre de marca.
- Minut. 93 (2-3) Liébana de cabeza a bocajarro.
- Minut. 94 (2-4) Luque en pleno desconcierto local

COMENTARIO: Increíble, pero cierto. Lo que se había conseguido en 90 minutos, y con un hombre menos durante 70, ofrecer una buena imagen, anticipándose al contrario, oponiéndole un fuerte presing, saliendo al contraataque y aprovechar las ocasiones por contra de un Mallorca Atº inoperante, todo se echó al traste en tiempo de descuento, encajando tres goles en cinco minutos. No merecieron perder los locales

Andaduras del C.D. Llosetense en 3ª División**Las andaduras**

En diciembre de 1983 salió publicado el primer número de esta, para mí, entrañable revista, ya que refleja las noticias e inquietudes locales, sean culturales, históricas, deportivas, etc. En este primer número ya aparecieron mis crónicas deportivas, principalmente de fútbol, tras aceptar la invitación del director de la revista a colaborar con el equipo de redacción, principalmente en el mundillo futbolístico del cual me considero un gran aficionado.

Pues ya ven, llevo ocho años narrando las "Andaduras del C.D. Llosetense" y espero hacerlo por muchos años más, señal que nuestra revista está presente entre nosotros.

Espero, después de la publicación del número 100, tenga la oportunidad de poder narrar muchas buenas tardes de fútbol como en estos años anteriores, sin lugar a dudas, los mejores en la "Historia del Fútbol Llosetense". He vivido dos liguitas de ascenso a la Tercera División. La primera no pudo ser, aunque en la siguiente temporada se ascendió de forma directa. El C.D. Llosetense se mantuvo en Tercera División por espacio de tres temporadas, aunque en la última se descendió a Prefrente pero, nuevamente, se consiguió el ascenso tras proclamarse campeón en la Liguilla en la Temporada 90/91 y, en la actualidad, a pesar de no haber comenzado muy bien deportivamente hablando, milita en la División de Bronce.

Sin lugar a dudas esta Revista, va a encontrar en mí un fiel colaborador, a pesar del poco tiempo libre de que dispongo, soportando la regañina de cada fin de mes del Director, al ser el último en entregar los originales, esperando siempre que sea de su agrado y entretenimiento de los lectores. De corazón que lo hago con total imparcialidad a pesar de confesarme un forofo de los "blanquitos". Molts d'anys.

JaimeSERVERA COLL

pero la capichosa labor arbitral y los despistes infantiles se pagan.

*****

ATº BALEARES, 5

LLOSETENSE, 0 (15-9)

"El primero y tercer goles, en claros fueras de juego, derrumbaron a los visitantes"

ATº BALEARES: Totó, Salas, Pulido, Aguiló, Sebastián, Sergio (Reynés), Cristian, Nuviala, Lorenzo, Martínez Veny, Salinas (Vicens).

LLOSETENSE: Coll, Ferragut, Maestre, Colomar, Mateo Pons, Capó, Villalonga, Guillermo Pons (Romerito), Morro (Manolo) y Ramis.

ARBITRO: Sr. Sastre Pou: bien aunque muy mal auxiliado por uno de sus liniers. Mostró la cartulina amarilla a Ferragut, Villalonga y Ramis del Llosetense y a Sergio y Nuviala del Atº Baleares. También mostró la cartulina roja directa a Aguiló de los locales.

GOLES:

- Minut. 23 (1-0) Martínez Veny en claro fuera de juego.

- Minut. 38 (2-0) Cristian de cabeza.

- Minut. 55 (3-0) Lorenzo en dudosa posición.

- Minut. 65 (4-0) Vicens en jugada personal.

- Minut. 75 (5-0) Cristian libre de marca.

COMENTARIO: Dos períodos muy distintos se vieron sobre el césped del Estadio Balear, un primer período en el que los visitantes realizaron un gran encuentro controlando el partido y teniendo tres claras ocasiones de gol cuando el partido presentaba un parcial de (1-0), pero lo que son las cosas, cuando mejor jugaba el equipo visitante y después de haber desaprovechado sus ocasiones el equipo local sentenció. El segundo período sólo existió un equipo el Atº Baleares aprovechando el desconcierto defensivo visitante, machacó a estos. Lo único destacable por parte visitante en este período fue

la buena labor de su meta juvenil G. Coll, que debutaba en la tercera y que evitó dos goles más.

Jaime SERVERA COLL

❖ CICLISMO

XXVI Carrera Industria y Comercio

Como viene siendo habitual por las fiestas patronales, la Unión Ciclista Llosetense, organiza cada año la Carrera de Industria y Comercio. Esta se disputó el sábado día 7 con el tradicional circuito urbano, dando los corredores 50 vueltas con 60 km. de recorrido y puntuando cada cinco vueltas con tres, dos y un segundo de bonificación.

En las primeras vueltas ya hubo intentos de escapadas, saltando del pelotón el corredor de Binissalem, Angel Gomila. Parecía que su intento sería bueno, pero fue pronto neutralizado por el pelotón, donde los que tenían opción al triunfo final, se marcaban de manera constante. La carrera se definió al final por las puntuaciones.

Hay que destacar, una vez más, la buena organización por parte del presidente de la U.C. Llosetense, Bernardo Ramón, y la del secretario, Jaime Santandreu, así como muy buena la labor de los policías municipales.

CLASIFICACION

1º.- Antonio Borrás, 1h. 48m. 38s.

2º.- Abraham, 1h. 48m. 52s.

3º.- Miguel A. Cirer, 1h. 48m. 54s.

4º.- Angel Gomila, 1h. 48m. 54s.

5º.- M. Mir, 1h. 48m. 55s.

6º.- Angel Recio, 1h. 48m. 59s.

Tomaron la salida hasta un total de 36 corredores.

LIBRERIA

PAPELERIA

RAMON

Gmo. Santandreu. 32
Tel. 514209
LLOSETA - Mallorca

SE VENDE

Casa con cochera y 1º piso

**C/Juan Carles I, 27 (esquina Juan Serra)
LLOSETA**

Informes: Tels. 51 40 32 y 50 56 29

VENDO

2º piso y cocheras

**C/Antº Maura, 31 - Tel. 514272
LLOSETA**

Armeria. Esports

**Lloseta
Antoni Oliver. 7**

CHARLAS CON ARLEQUIN

Arlequín es un personaje que lleva mascarilla negra y un vestido de cuadros o rombos de distintos colores. Las opiniones y comentarios de este informal personaje serán siempre de carácter constructivo, sin mala uva y con el solo deseo de dar a conocer anécdotas y detalles que a veces pasan inavertidos. El lector que saque sus conclusiones.

La charla se centra alrededor de una mesa cuadrada. Hace un calor asfixiante,

treinta y tantos grados a la sombra y tomándose un combinado. Sin alcohol, por algo se es deportista.

- **Arlequín, ¿qué me cuentas?**

- Estos dos últimos meses lo que más se comenta, de momento, es el fútbol. El Llosetense de nuevo en categoría nacional. Vamos a ver qué pasa. De momento ya nos han perjudicado.

- **¿En qué si aún propiamente no hemos empezado la temporada?**

- Te diré que al empezar los entrenos estuvo en Lloseta, entrenando, un joven holandés. Se llamaba Jhon, jugó dos partidos y gustaba deportivamente a algún direc-

tivo, pero no pudo fichar con el Llosetense ya que al ser Categoría Nacional, este chico necesita nacionalizarse. O sea que no podemos tener extranjeros. Más te diré que ya no llegaron a preguntarlo a la Federación.

- **¿A quién pues?**

- Hombre, no te has dado cuenta que el Llosetense tiene esta temporada un personaje que asiste a todos los partidos.

- **No caigo en ello...**

- El secretario de la federación Balear de Fútbol, Sr. Galmés. Es el padre del guardameta Galmés.

- **Si es así no todo serán perjuicios, algo bueno vamos a tener entre nuestro amigo Borrás y ahora con Galmés.**

- Si lo dices por lo de las sanciones que pueda haber, nada de nada, ya que pertenecemos al Comité de Competición Nacional, o sea, de Madrid, y estos no se casan con equipos pequeños como el nuestro. Fuese el Barça, Madrid o Jesús Gil sería otra boda distinta.

- **Dimes más cosas...**

- ¿Sabes que nuestro Campo Municipal será adornado con banderas? Una de cada equipo que participa en la Tercera División y que cada semana la colocarán en el sitio que les corresponde en la tabla de clasificación. Algunas emisoras de radio han instalado línea telefónica para retransmitir los partidos, lo que no sé dónde se van a meter los días de lluvia, ya que el túnel es pequeño y no hay cabina de comentaristas.

Será que no hay sitio, o que saben a donde hacerla, o mejor dicho, ¿quién la hace? Un directivo me dijo que Miralles, cuando era concejal, tenía pensado construirla, pero ya no está en el cargo. Veremos qué pensará la nueva concejala de cultura ahora.

- **Muchos equipos hacen la presentación oficial con todos sus equipos en sus distintas categorías, ¿por qué no aquí?**

- Muy sencillo, faltan altavoces en el campo. No querrás que vayan presentando a los jugadores a gritos. Otra cosa. También faltan indicadores para llegar al Campo Municipal.

- **¿Qué indicadores?**

- Hombre. No querrás que los autocares que llevan a los jugadores del equipo contrario vayan por donde únicamente está señalizado. En algún sitio no pueden girar.

- **La última para este mes.**

- El follón del Constancia.

- **¿Qué follón?**

- El que armó y movilizó el abogado-concejal-presidente del Constancia, que no le iba bien pagar la cantidad que le pedía el Llosetense por las bajas de Corró, Quetglas y Perelló y movilizó al Alcalde de Inca para que este hablara con el Alcalde de Lloseta, para intentar si este último conseguía que el Llosetense concediera las bajas a estos jugadores. Sin comerlo ni beberlo miren por donde nuestro Alcalde estuvo unas horas metido en este asunto. El otro Alcalde sabrá por qué lo hizo. Al final tuvieron que pagar lo estipulado desde un principio. Lo más curioso fue que tuvieron las bajas el domingo al mediodía y, por la tarde, jugaban en Muro. O hay chanchullo o es que lo tienen muy bien montado con la Federación.

*****

El próximo mes, amigo Arlequín, estás invitado a otro combinado de estos sin alcohol.

La vida deportiva local en la Revista LLOSETA

En el mes de enero de 1984, la segunda ocasión en que la Revista LLOSETA salía a la calle, vi publicado mis primeros comentarios. En este momento entré a formar parte del grupo de colaboradores, previa invitación de su director. El gusanillo de la información deportiva local y más concretamente el fútbol, ha hecho que, con bastante regularidad, haya dado a conocer los eventos deportivos de nuestra población.

Parece que fue ayer, y sin embargo pronto se cumplirán nueve años. En este periodo no he regateado esfuerzos, buscando tiempo al tiempo, para colaborar con este medio de difusión local, necesario y ya familiar entre todos los llosetenses.

Todo lo que sea en beneficio de nuestro pueblo ha encontrado en mi persona la colaboración. La Revista LLOSETA, forma parte de nuestra cultura y desde su fundación, de nuestra historia. Creo que todos los que hemos visto publicado nuestro trabajo en sus páginas podemos enorgullecernos de haber colaborado en ello y seguir haciéndolo por muchos años.

Nuestra Revista es el fiel reflejo de la realidad informativa de nuestro pueblo y de nuestra sociedad, pienso que, tanto a mí, como a cuantos participamos en la redacción de la misma, nos anima a brindar por estos cien números y con el deseo que sean muchos más.

Tolo BESTARD

"Virolai" a la Mare de Déu de Lloseta

Els "virolais" són antigues composicions poètiques per a ser musicades.

A Lloseta es cantava des de fa anys –ho recorden bé els més majors– la tonada i la primera estrofa del Virolai que presentam, amb la mateixa melodia que el "Rosa d'Abril" de Montserrat, amb lletra de Mn. Jacint Verdaguer i música de Josep Rodoreda, compost pel mes de febrer de 1880.

La tornada del virolai de la Mare de Déu de Lloseta podria esser escrita per Mn. Gabriel Frontera, ex-vicari de lloseta. La primera estrofa és una adaptació de la composició de Mn. Verdaguer. Les set estrofes restants són composició actual.

Les darreres set estrofes tenen com a rerafons diferents escenes, simbologia i passatges bíblics: L'Arca de l'Aliança (2ª); Maria, model d'Església orant a Pentecostés (3ª); el passatge de les verges prudentes (4ª); el llibre del Càntic dels Càntics (5ª); les noces de Canà de Galilea (7ª).

Alora incorpora elements populars de la tradició mallorquina i diverses referències a la toponímia de Lloseta, fent especial esment a les arrels cristianes del poble, simbolitzades per la parròquia "casa pairal del poble llosetí", i a la vida quotidiana de la vila, és a dir, el segon rerafons és la inserció en la cultura popular del nostre poble: el poble (2ª); el cambril (3ª); els fidels difunts (4ª); les arrels i la història (5ª); la vida dels nins (6ª); el jovent (7ª); la parròquia (8ª).

Tant de bo, juntament amb els "Goigs" fossin melodies estimades i popularment conegudes i cantades amb l'ànim vibrant del qui sent que cantant-les expressa la seva fe i la seva pertinença a la identitat del nostre poble.

Virolai a la Mare de Déu de Lloseta

*Dels vostres fills, la súplica senzilla,
dignau-vos acollir,
Mare de Déu, regnau dins nostra vila,
al cel feis-nos venir (2).*

1.-Dels llosetins, sempre sereu princesa,
dels nostres cors, estrella d'Orient,
sigueu pels bons pilar de fortaleza,
pels pecadors el port de salvament.

2.-Arca feel de la Nova Aliança,
bressol sou Vós de la Nova Humanitat,
l'Alè de Déu que en Vós és salm i dança
ens sia do de pau i d'unitat.

3.-Mare us diu la fillada que és vostra
pujant amunt ja cap a l'any dos mil,
que ens sia un temps de nova Pentecosta,
vetlau per tots des del vostre cambril.

4.-Verge prudent teniu oli a la llàntia
encès és ja l'amor del vostre ull
si ve l'Espòs, obriu-li Vós la Pàtria,
a tot veinat des Pla o des Morull.

5.-Morena sou i tanmateix sou bella,
companya nostra de tots els camins,
història endins amb set segles enrera,
sigueu guiatge a tots els llosetins.

6.-Tendres Ulls d'amiga i de mare,
padrina els sou, de nit, devora el foc,
dels nostres nins sou la millor companya,
sortiu a plaça, alegrau el seu joc.

7.-Amb el jovent veniu a fer la colla,
tornau en vi l'aigua dels cors perduts,
obriu camins a la Bona Nova,
i mostra-los el vostre Fill, Jesús.

8.-Llar de germans, sia la vostra casa,
abraç d'amic per a tot peregrí,
escalf pagès amb un caliu de mare,
casa pairal del poble llosetí.

Rafel HORRACH I LLABRES

Conversa amb Sor Joana Pons

Sor Joana Pons Ferragut, llosetina, religiosa franciscana des de 1957, "des que vaig sentir la crida de Déu, molt forta, i ja no vaig dubtar ni un moment", com en diu al començament de la conversa.

- Què és el que t'havia fet possible escoltar la crida de Déu?

- Tenia un desig de ser bona, de donar-me, de servir Déu i els germans. La fe, clar, m'havia estat donada a través de la família, de les monges, de la parròquia...

- Com era en aquell moment Lloseta, en l'aspecte religiós?

- La gent acudia molt a l'església i a ca ses monges, a l'Acció Catòlica. Hi havia un ambient religiós. Fèiem trobades, exercicis a Ca'n Tàpara... tot això feia descobrir o confirmar la vocació.

- Creus possible que, en aquests moments, hi hagi vocacions a la vida religiosa?

- Déu crida sempre. Tal vegada falta una pastoral vocacional. Es treballa amb

la joventut, però tal vegada no presentem l'opció per a la vida religiosa.

- Per què elegires la vida franciscana, concretament?

- Per què coneixia les monges de Lloseta, i ja no vaig anar a cercar res més. M'era un poc indiferent l'institut religiós. Volia, senzillament, esser feel a Déu amb la meua consagració. Volia respondre a la crida de Déu.

- On has servit com a religiosa franciscana concretament?

- Just després de la professió, vaig estar sis anys a Sa Pobla, i d'allà vaig partir a les missions de Bolívia on he estat disset anys. Vaig tornar d'Amèrica fa nou anys, i en vaig estar dos a Mater Misericordiae, i tres a Peguera, i ara fa quatre anys que treballa a Rincón del Obispo, a Cáceres.

- Què t'ajuda a mantenir cada dia el do de la teua vocació?

- L'entrega a Déu i als germans. Una cosa sempre va amb l'altra. No tant amb el fer moltes coses, sinó amb el testimoni que jo pugui donar com a religiosa.

- Qui és per a tu la Mare de Déu?

- La mare que m'ensenya a fiar-me de Déu i a agrair-li la meua vida com a do, tal com ella ho va fer en el cant del "Magnificat".

En sent lliure totalment, i si tornàs a viure tornaria a ser religiosa al cent per cent.

*****

Gràcies a Sor Joana pel testimoni de la seva vocació. Si volem correspondència amb ella -sempre és un gest de fraternitat-, li podeu escriure a C/ Casto Gómez (Casa Parroquial), al poble Torre de Don Miguel (Cáceres).

R. Horrach Lladrés

Alabanza al Señor por los instrumentos de la comunicación social

Loado seas, mi Señor, por nuestra hermana la **PRENSA**, que es pan de la inteligencia y luz del espíritu. Te pedimos Señor, por todos los periodistas del mundo, por la agencias de noticias, los dibujantes de comics, los pintores de spots publicitarios. Te pedimos por el tipógrafo, el linotipista y el maquinista. Ilumina con tu luz a los redactores y editores, que sepan edificar un mundo en la verdad y en el amor.

Loado seas, mi Señor, por el **FOTOREPORTER**, por sus cámaras omnipresentes y valientemente indiscretas que ilustran la prensa. Dales ojos sanos para ver el mundo, un mundo que mejora por su compasión.

Loado seas, mi Señor, por nuestro hermano el **CINE**, por la pantalla en panavisión, el technicolor y la estereofonía. El cine es guía, maestro, amigo. Te pedimos que se guía para un buen camino, maestro de justicia, amigo de la verdad.

Loado seas, mi Señor, por nuestra hermana la **RADIO**, que sobre alas de ángeles camina con el viento y hace tan pequeña la tierra. Señor, te pedimos por las emisoras grandes y pequeñas; que esta criatura tuya sea utilizada para elevar la dignidad de los hombres.

Loado seas, mi Señor, por la **TELEVISION**, nuestra hermana menor; por el hermano telestar, por los programas televisivos, las transmisiones en microonda, por el vídeo y las transmisiones en cadena. Que esta cátedra en el ángulo más oscuro de la casa, sea una maestra que nunca deforme la conciencia, que nunca se atreva a dar lecciones de odio e inmoralidad.

Loado seas, mi Señor, por los **MEDIOS DE COMUNICACION SOCIAL**.

Amén, Amén.

TESTIMONIO

"Del mensaje cristiano lo que más me llama la atención es el valor que da a la amistad. Esto es muy importante para mí, y Cristo es un modelo de amigo que no falla nunca. Por esto hay muchos jóvenes que están en la jugada de la fe".

(López Ufarte, ex jugador del Real Sociedad, Atlético y del Betis)

Viatge a Eivissa de l'Estel del Cocó

Després de l'èxit del primer viatge que férem l'any passat, a Menorca, només frissàvem de tornar a repetir l'experiència d'agafar l'avió i estar tres dies tots junts a un hotel, divertint-nos al màxim i aprofitant com millor sabíem el temps.

Partírem dia 2 d'agost al vespre i tot el viatge ja va estar caracteritzat per les bromes i les rialles, que no s'aturarien fins a la tornada a Lloseta.

L'hotel on havíem d'anar, el Pueblo Ibiza, estava a uns quatre kilòmetres de Sant Antoni, al Port des Torrent. Les habitacions eren de dos o de quatre, així que cada un va poder estar amb qui va voler.

Després d'estar instal·lats a les habitacions férem la volta de reconeixement per l'hotel. Evidentment en triàrem un que tengués una bona piscina, i les de l'hotel tenien aptituds per fer a tothom content.

Pegàrem una mossegada i, qui va voler, anà de gresca cap a Sant Antoni. Una petita volta pel port i entràrem dins uns carrers plens de gent, tot eren bars, barutxos, pubs i discoteques, així que tots els joves ens ho passàrem molt bé, ara començava la diversió que ens havíem imaginat des de Mallorca.

Al sen demà dematí uns-anàrem a la playa que teníem al costat, altres visitàren la urbanització i altres dormien. A l'hora de dinar tots estàvem intrigats per saber com seria el menjar. Ningú va quedar defraudat, tot al contrari, n'hi hagué a voler i tot molt bo.

A la tarda anàrem tots a Eivissa capital, visitant tots els llocs que són de visitar: la Marina, Dalt Vila, el port... poguent comprovar per nosaltres mateixos l'animada, pintoresca, alegre i juvenil vida de la ciutat, on turistes i hippies es topen pels carrers

amb dones que encara vesteixen amb els vestits típics eivissencs, i el contrast entre dos mons tan diferents es produeix amb tota naturalitat.

Sopàrem per allà i continuàrem visitant les tendes, boutiques i taules, on es podien comprar les coses més inesperades i les modes més extravagants. Els adjectius que havíem sentit sobre aquest mercat encara es quedaven curts. A la tornada cap a l'hotel tot eren comentaris d'admiració i sorpresa sobre aquell ambient en principi tan contradictori i a la vegada tan ben adaptat. Això és l'encant d'Eivissa capital.

El diumenge tenguérem el dia lliure per fer el que volguéssim, així que uns l'aprofitàren per descansar i recuperar un poc les forces, altres estigueren a la piscina i també n'hi hagué que anaren

Aquest dia també n'hi hagué que arrendaren cotxes, per visitar totes les reconades més amagades de l'illa blanca: Sta. Eulàlia, Sta. Agnès, cala Vadella, cala d'Hort, cala Bassa, vérem la Conillera, es Vedrà i es Vedranell, Tagomago...

Al final de la jornada, a l'hora de sopar, tots contàvem molt entusiasmat com havíem aprofitat el dia.

A pesar d'estar un poc cansats, qui més qui manco anà a fer una volta per les discoteques que més ens havien agradat el dia anterior.

El dilluns dematí l'aprofitàrem per nedar i anar a la platja del costat. En haver dinat, i ja amb les maletes fetes, agafàrem un autocar que ens dugué a fer voltes per l'illa, visitant pobles, esglésies, cales ses Salines...

hores.

Tot el viatge de tornada va anar molt bé. Tots estàvem molt cansats, però això no va significar que en algun moment deixàssem de cantar i fer bromes.

Crec que fins el dimarts capvespre, quan ja qui més qui manco hagué descansat, no se n'adonà que el viatge s'havia acabat i tornaven esser a casa, contant miliuna històries d'aquests tres dies tan curts.

Bé, ja només em queda per dir que, davant el fet que aquests dos viatges a les illes germanes han estat sempre un èxit i tothom n'ha quedat molt content, seria bo que aquestes excursions tenguessen una continuïtat indiscutible i que la gran família de l'Estel del Cocó pogués sortir cada estiu en un cap de setmana ple de intensitat, ale-

a la Pitiusa menor, i admirar les transparents aigües de la playa dels Pujols, meravellar-se amb ses Salines, o fins i tot amb el mateix port. Formentera potser sigui petita, però hi ha molt per admirar.

El temps ens va passar volant, ja érem a l'aeroport per embarcar-nos cap aquí; i ara si que començàvem a veure que el viatge s'acabava, amb aquests tres dies pareixia que només havien passat 24

gria i divertiment i que cada any poguem esser més i que mai falti aquesta alegria i originalitat que ens ha caracteritzat fins ara.

Bartomeu Capó

Torrent de Pareis

Una vegada més tornarem al ja conegudíssim Torrent de Pareis, excursió que, a pesar d'haver-la fet un

caramull de vegades, mai ens deixaran d'impressionar aquelles roques, aquells penyals i, en definitiva, tot el paisatge que se'ns ofereix, desmesuradament gegantí, tan inesperat i tan diferent del que estam acostumats a veure.

Ja la davallada al torrent, des de l'ermita de St. Pere, té el seu encant: Aquella pau i tranquil·litat de les primeres hores de la matinal, quan el dia començava a despertar, aquell caminó que davalla per enmig d'un llit de carritxeres, com si volgués arribar a les entranyes de la terra, i, davant nostre, el mític Puig Roig, amb totes les raconades que el caracteritzen. Tot plegat fa que un s'oblidi dels problemes diaris i passi a formar part de la Naturalesa, fins a la desembocadura del torrent.

Ja a l'Entreforc observam més detingudament les grans parets que ens enre-

volten, per amunt, descomunals, altes, contemplant des de fa segles als visitants intrusos que les miren amb la boca badada intentant desxifrar com es degueren

formar, o quina alçada assoleixen. Al número 86 de d'aquesta Revista explicarem un poc el perquè d'aquella gran encletxa enmig de la Serra de Tramuntana, tot fent una mica de geologia de les Balears.

Visitam Sa Fosca, tan impressionant com la primera vegada que la vérem. Veure com aquelles dues grans parets s'ajunten per formar el torrent subterrani del Gorg Blau. Aquella pedrota encasquillada enmig de les dues penyes encara no vol caure. La Naturalesa sap com impressionar-nos més.

Com a formigues diminutes seguim avançant cap a la desembocadura. Ara observam sa cova d'es Soldat Pelut, suara la de Sa Pera, passam per l'Infern, que és un tros on el torrent s'estreny, com si les dues grans penyes volguessen saber, en una disputa muda, quina de les dues és més alta, i s'acosten per esbri-

nar-ho.

Els típics passos més complicats no suposaren una pèrdua de temps, ja que al nostre grup hi havia molts de joves d'aquells que no tenen por de res, així que a les deu i mitja ja nedàvem en aqueslles, sempre fresques, aigües de Sa Calobra.

A l'arribada, els turistes s'admiraven de que anàssem amb aquelles bototes per la

plaja, i fins i tot alguns ens ho preguntàrem. No podien entendre que a Mallorca, on tot és sol i platges, sigui necessari un calçat d'aquest tipus. I és que aquí hi ha paisatges per assaciar tots els gusts. Sincerament crec que els mallorquins som molt afortunats.

Ja tornant a Lloseta amb l'autocar contemplàrem novament aquelles muntanyes, que guarden el secret que any rera any descobrim i que cada pic ens deixa meravellats. En tornar-hi segurament ens hi tornarà a deixar.

Bartomeu Capó

L'excursionisme a la Revista LLOSETA

El que ha significat per mi el fet d'escriure l'apartat de l'Estel del Cocó ha estat, sense cap dubte, una manera d'entendre i conèixer una mica millor els llocs per on anàvem d'excursió, ja que per fer una crònica ben feta m'havia de documentar i informar-me sobre els llocs per on pasàvem.

Estic molt content de fer aquests escrits perquè així, la gent que per les causes que sigui no té ocasió de visitar les nostres muntanyes i valls pot saber com són, com es diuen i que hi ha d'especial a cada una. I els qui hi han anat poden recordar els noms de possessions, fonts, torrents, tantes de coses que potser s'els hi passaren per alt quan els visitaren. També he aprofitat per donar petites opinions sobre els llocs que caminàrem i de com ens n'hem de sentir identificats i al mateix temps orgullosos.

Així, amb aquestes cròniques he intentat una mica que aprenguem a conèixer i estimar un poc més aquesta terra que ens fa privilegiats i encara no ho sabem.

Finalment m'agradaria donar les gràcies al director de la Revista i al consell de redacció perquè en tots aquests anys sempre hem tengut una pàgina a la Revista dedicada a l'Estel del Cocó, donar-li's l'enhorabona per aquest número cent i animar-los a tirar endavant durant molts d'anys més. Nosaltres estam aquí per ajudar-vos sempre.

Bartomeu Capó

Seguro de Accidentes

Seguros CATALANA
OCCIDENTE

Aseguradores desde 1864

Agente en Lloseta y comarca:

Llorenç Coll Pons
C/Antoni Maura, 31 - 2º
Tel. 514403
07360 LLOSETA

Construcciones LLOSETA, S.A.

Camino Alaró, s/n LLOSETA Teléfono 514266 Fax 514079

CONSTRUCCIONES EN GENERAL

*****

VENTA DE PISOS

PUERTO DE POLLENSA - URBANIZACION "LLENAIRE"

- * **C/ Nogue:** -1º piso con aparcamiento y piscina comunitaria
-Planta baja con aparcamiento y jardín particular
y piscina comunitaria
- * **C/ De la Mata:** -2º piso con terraza, parking y piscina comunitaria
-Planta baja con parking y piscina comunitaria
- * **C/ Mestre Albertí (junto escuelas):** Primer piso

*****

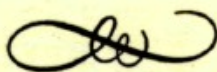
LLOSETA

- * Se vende solar y casa en la calle Luna
- * Solar de 200 m2 en la carretera de Biniamar
- * SE VENDEN O ALQUILAN APARCAMIENTOS
en la c/ Fray Cayetano de Mallorca
- * SE ALQUILA segundo piso en la c/ Gmo. Santandreu

Himne al poble de Lloseta

Lletra:
Gabriel Pieras Salom
Pau Reinés Villalonga

Música:
Francesc Batle i Pons, T.O.R.

ES MORULL

Col·lecció de Monografies Llosetines
suplement de la Revista "Lloseta"

Pòrtic

Vet ací una bella oportunitat per a presentar el primer **HIMNE AL POBLE LLOSETA**: el número 100 de la nostra Revista.

La col·lecció **ES MORULL** té l'agradable honor de dur escrit dalt de les seves pàgines una retalladura del nostre present, tot fet poesia i música, que enaltirà, més ecarà si és possible, aquest racó de vida i esperança que és el poble de Lloseta.

Per a tots nosaltres, aquest himne, és un càntic de lloança envers la població que ens vegí néixer. És un crit esperançat de la combinació del passat i del futur entrunyellant-se amb el present quotidià. Dintre de les paraules i frases i de la música viva d'aquest Himne, hi ha quelcom que es belluga i, a la mateixa vegada, fa bellugar els inconcients arrelats a les llivanyes antigues, atàviques i actuals de tots els qui conformen aquesta petita -però àmplia en vivència i treballs locals- comunitat que té per estimat nom Lloseta.

I així, agermanats, portant la bandera, que el 4 de juny de 1986 aprovà el nostre Ajuntament i que referendà el Govern Balear el 14 de maig de 1987, cantarem aquest HIMNE a fi de que les joves branques de l'arbre mestre dels llosetins brostin amb la saba viva de les arrels nostrades.

Lloseta tenia escut i bandera, a partir d'ara té himne: Escut, Bandera i Himne són i seràn les targes de presentació i d'identitat de cada un de nosaltres i de tots plegats. Cantem doncs el novell HIMNE agafant-nos de les mans per caminar el camí de la Història.

L'HIMNE AL POBLE DE LLOSETA: iniciat l'expedient per declarar-lo oficial

Sol·licitud:

"Al Senyor Batle President del Magnífic Ajuntament de Lloseta:

Jaume Fiol Coll, en nom i representació, i també com a President de la Junta Directiva de l'Associació cultural CORAL LLOSETINA, amb domicili social al carrer de Sant Llorenç (edifici municipal de cultura) de Lloseta, exposa:

*Que aquests dies l'esmentada coral assaja una peça musical nova que té per títol **HIMNE AL POBLE DE LLOSETA** que du música del llosetí Pare Francesc Batle Pons i lletra de Gabriel Pieras Salom i Pau Reinés Villalonga. Adjuntam fotocòpia de la partitura i de la lletra.*

Si tot va bé està previst el seu estrena i presentació el proper 27 del present mes de setembre.

*Els components de la Coral, tenint en consideració la qualitat i categoria de la composició, demanam al nostre Ajuntament que a un plenari acordi iniciar l'expedient i declarar l'esmentada peça **himne oficial del nostre poble** i així aconseguir la seva perpetuïtat com un signe d'identitat pròpia.*

Esperam la seva col·laboració.

Lloseta, 2 de setembre de 1991.

Signat: Jaume Fiol Coll"

Resposta de l'Ajuntament:

"D. JOSEP ALONSO AGUILO, SECRETARIO DEL AYUNTAMIENTO DE LLOSETA, PROVINCIA DE BALEARES.

CERTIFICO: Que según la Sesión ordinaria celebrada el día 3-9-1991, se adoptó, entre otros, el siguiente acuerdo:

"HIMNE AL POBLE DE LLOSETA.-

Prèvia declaració d'urgència, i per unanimitat s'acorda iniciar l'expedient per a declarar com "Himne Oficial del Poble de Lloseta", la peça musical que duu música del llosetí Pare Francesc Batle Pons i lletra de Gabriel Pieras Salom i Pau Reinés Villalonga."

Y para que así conste y surtan los efectos oportunos en donde convenga, expido la presente visada por el Sr. Alcalde, en Lloseta a trece de setiembre de mil novecientos noventa y uno."

Biografies dels autors

Francesc Batle i Pons, T.O.R.

Nascut a Lloseta, el 29 d'octubre de 1933. És franciscà del T.O.R. Llicenciat en Teologia per la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma (1957). Professor de Piano pel Conservatori Superior de València (1962). Estudià piano i harmonia amb la professora Maria de la Concepció Vilella. Estudià orgue al Conservatori Superior Municipal de Barcelona amb la porfessora Montserrat Torrent. Després passà a Viena, Àustria, on es diplomà en Música Sagrada per l'Acadèmia Nacional de Música (1970), estudiant amb els professors Anton Heiller, Michael Radulesco, Ernst Tittel i Gilles Berger. S'ha dedicat preferentment a la direcció coral, composició polifònica i a l'interpretació de música organística.

De les seves nombroses composicions musicals cal destacar les armonitzacions de "La Balanguera" i de "Sor Tomasseta" tantes vegades interpretades per les nostres corals. Ha musicat diversos poemes de poetes mallorquins per a cor mixte com "Boire del dubte", "No li plangueu el crit", "Scherzo", "La primavera vé", "La muntanya", i d'altres. Ha treballat també al camp de la música religiosa, tant polifònica com la popular per l'activa participació del poble en la litúrgia. Caldria destacar el salm 112 per cor i orgue i la cantata vocal "Deus misereatur nostri", també diverses Nades per a cor i orgue.

Dins l'Ordre religiós al qual pertany, ha ocupat diversos càrrecs de responsabilitat: Secretari Provincial (1970-1973), Vicari Provincial (1974-1977), Ministre Provincial (1977-1981 i 1983-1985). Responsable del Teologat que l'Ordre té a Mèxic (1985-1989). Actualment resideix a La Porciúncula, S'Arenal (Mallorca), com a Superior i organista. També el Sr. Bisbe de Mallorca l'ha nomenat Vicari Episcopal de Vida Religiosa a la nostra Diòcesi i President de la Comissió Diocesana de Música.

Gabriel Pieras Salom i Pau Reinés Villalonga

Formen part de la redacció de la revista LLOSETA: el primer com articulista i el

segon com a Director-Editor. També, tots dos, són components del consell de redacció del setmanari DIJOURS d'Inca.

Gabriel Pieras Salom nasqué a Inca l'any 1942. De pare inquer i de mare llosetina. De petit i jovença passà llargues temporades a Lloseta, a ca la seva padrina materna de "Sa Posada". La seva vinculació, relació i estima cap al poble de Lloseta sempre ha estat constant.

Estudià magisteri i actualment és Professor de Llengua Catalana al col·legi Beat Ramon Llull d'Inca. Els articles sobre història i costumisme publicats a premsa periòdica i especialitzada se compten a centenars. Ha publicat: "Breu història d'Inca" (1986); "Notes d'Inca, coses nostres" (1988); "Primera rotulació dels carrers d'Inca" (1990).

Des de 1986 és Cronista Oficial d'Inca.

Pau Reinés va néixer a Lloseta al 1944. Estudià el batxillerat i comptabilitat al col·legi Beat Ramon Llull d'Inca. És empleat de banca.

Al 1961 començà a escriure als diaris de Palma com a corresponsal, i a 1965 fou un dels fundadors del Club de Juvencutud "L'altura" que editava la revista "Ventanal". Sempre ha estat relacionat i vinculat a la vida cultural del poble.

A 1981 fundà la col·lecció de monografies llosetines "Es Morull" i a 1983 la revista d'informació local LLOSETA.

Ha publicat, entre altres: "Nosaltres els llosetins" (1980 I Tom); "Lloseta, l'evolució d'un poble" (1981); "Los zapateros de Lloseta" (1981); "Sor Miquela Ripoll hija ilustre de Lloseta" (1981); "Els goigs de la Mare de Déu de Lloseta, antigues composicions poètiques" (1983); "Nosaltres els llosetins" (1987 - II Tom); "L'Església de Lloseta, 75 anys com a Parròquia" (1988).

A 1970 fou elgit Regidor de l'Ajuntament de Lloseta pel terç de representació d'entitats culturals i al mes de desembre de 1975, recentment desaparegut el general Franco, fou designat Batle de Lloseta. Va ésser, per tant, el batle de la transició política i el primer de l'actual monarquia.

Gabriel Pieras

Pau Reinés

Comentari de l'autor de la música

"L'Himne al poble de Lloseta" vol esser una composició musical sencilla, on hi ha un domini absolut de la melodia perquè pugui ser fàcilment cantat pel poble. Té un ritme marcat i ben definit, decidit, quasi de marxa, que convida a cantar.

L'autor de la música ha volgut que amb facilitat es quedàs la melodia dins la memòria del poble i que, a l'hora de cantar-lo no hi hagués entrebancs.

Potser quasi extranyesa la tonalitat menor en la que està escrit l'Himne. S'ha volgut fugir de la rotunditat de les tonalitats majors per donar-li un aire d'intimitat, de cordialitat, de dolçor que convidi al compartir i a l'acullida, tot amarat d'un aire d'austeritat i noblesa. La melodia de les estrofes es fa més íntima, més delicada, més suau, amarada d'un aire d'arcaïsme al fugir de l'utilització de lo sensible per assolir un aire modal que ens recorda les cançons populars del nostre camp.

Francesc Batle

Francesc Batle i Pons, T.O.R.

HIMNE AL POBLE DE LLOSETA

**Cantem junts al nostre poble,
agafant-nos de les mans
una cançó de germans
a Lloseta que és tan noble
(TORNADA)**

Tot mirant un bell passat
de Comtes i gent senzilla
endevinam el futur
del nostre poble estimat;
Lloseta poble madur
amb un posat enlairat.

Cantem junts al nostre poble...

Per bandera té Lloseta
bellíssim escut comtal.
És nostra Mare morena,
color dolça, angelical.
Les lloses de les pedreres
són símbol de fe immortal.

Cantem junts al nostre poble.....

Treballem tots per Lloseta
fent poble amb molta harmonia
i conservem dia a dia
un caire bell de bondat;
i ens donin una alegria
els vespres a sol posat.

**Cantem junts al nostre poble,
agafant-nos de les mans,
una cançó de germans
A Lloseta que és tan noble.**

Gabriel PIERAS SALOM
Pau REINÉS VILLALONGA

HIMNE AL POBLE DE LLOSETA

TORNADA

Allegro marziale

poble

piano

mans, a Llo-se-ta que és tant no-ble,

rit.
a Llo-se-ta que és tant no-ble.

ESTROFES

Allegro legato

Tot mi-rant un bell pas-sat de

Com-tes i gent sen-zi-lla en-de-vi-nam

el fu - tur del nos- tre po - ble es- ti -

The first system of the musical score. The vocal line is in G major (one flat) and 4/4 time. It features a melodic line with a long note on 'el' and a descending line on 'del'. The piano accompaniment consists of chords in the right hand and a moving bass line in the left hand.

mat; Llo - se - ta po - ble ma - dur

The second system of the musical score. The vocal line continues with a melodic line that has a long note on 'mat;' and a descending line on 'Llo - se - ta'. The piano accompaniment continues with chords and a moving bass line.

amb un po- sat en - lai - rat. *rit.* a la tornada

The third system of the musical score. The vocal line ends with a melodic line that has a long note on 'amb' and a descending line on 'un po- sat en - lai - rat.'. The piano accompaniment continues with chords and a moving bass line. The system ends with a double bar line and the instruction 'a la tornada'.

Sobre els himnes

"Poble que sa llengua cobra se recobra a si mateix" digué el Patriarca. La llengua és un dels elements més determinants d'un poble; constitueix, per ventura, el principal component de la seva ànima.

L'himne, certament, és un altre dels símbols. I si és cantat s'uneix la Música a la parla arribant a un resultat exultant.

Ara bé, hi ha molt que dir i que parlar sobre l'oportunitat dels himnes, especialment de les lletres, de la seva implantació i del seu resorgiment o de la seva declaració oficial.

L'himne pot tenir diversos significats. Serà composició poètica per innovar i/o lloar la divinitat en actes culturals; servirà per a lloar alguna persona o celebrar un succés important; i potser una composició que exalti accions i ideals de l'individu, d'un poble, d'una comunitat o d'un col·lectiu relacionat amb qualche matèria concreta (esport, grup polític, religiós, musical, escolar...).

Homer, a la *Iliada*, ja hi té himnes. Al costat de l'himne ritual es desenvolupa l'himne com a gènere exclusivament literari; és el cas del *Carmen saeculare* d'Horaci.

A la Bíblia, a més dels Salms, hi trobam una sèrie de composicions poètiques anomenades himnes o càntics. Els cristians, seguint la tradició, compongueren prest himnes que eren cantats a les celebracions culturals. A l'església llatina fou, sembla, Hilari de Poitiers qui introduí els himnes i Ambrós de Milà el compositor més destacat. Blanquerna, pel que conta Ramon Llull "**cantava antífones, himnes i responsos**". Poc a poc a la litúrgia llatina s'ha anat reduint l'ús dels himnes; s'usa en canvi a les litúrgies orientals i el culta protestant n'afavorí la creació de nous.

La millor característica que pugui tenir un himne per esdevenir oficialment reconegut és que sigui popular i que una majoria s'identifiqui amb el seu contingut. El contingut, per altra part, ha de ser assimilable a uns fets, a un esperit o a una realitat, present o passada, del col·lectiu representat. Precisament aquesta manca d'assimilació, per exemple, pot fer que la coneguda "**Balanguera**" no arribi a qual-

lar com a himne autonòmic. En esser veritablement una nació s'haurà de replantejar seriosament aquesta mancança.

Altres vegades el paper representatiu serà exercit simplement per la Música, la lletra de la qual no existirà o s'haurà oblidat. És el cas de l'himne espanyol, tan diferent del francès o dels catalans en aquest i altres aspectes. L'espanyol ni sabrà que Pemán posà una lletra a la **Marcha real**; el francès cantarà de cor **La Marsellesa** tal com el català cantarà **Els Segadors** o **La Santa Espina**.

A Mallorca, i arreu dels Països Catalans, són ben coneguts els "goigs". Són, en línies generals, un himne a un sant o santa. D'ells, a vegades, poden haver sortit himnes de pobles. Quan un poble no té goigs ni himne i creu que necessita una mostra externa d'unió —el símbol de què parlàvem al principi— no tindrà més remei que crear-lo. I això pot ser difícil. S'han de tenir en compte una sèrie d'elements per no caure ni en un folklorisme passat de moda, fronterer amb la cursileria, ni en un tractament elevat, de caire massa literari, que el faria pedant. El terme mig és prou mal d'aconseguir.

Recentment ha proliferat aquesta darrera possibilitat —crear l'himne—, a tot una sèrie de nivells, amb resultats no sempre positius, ni tansevilla dignes. A vegades els falta matèria primera; d'altres, rodatge. En el primer cas el futur de l'himne serà el lògic oblit, en l'altre es farà necessària una tasca de popularització.

Un himne, en aquets temps, no es fa popular de la nit al dia. Aconseguir arrelar-lo en la comunitat, que aquella el sentí com a propi i arribi a vibrar amb el seu cant haurà de ser fruit de la repetida difusió, amb el risc de cansar el personal. Però, com diu la sabiduria popular, **qui no s'arrisca no pisca**.

Sineu, estiu del 91

Biel Massot i Muntaner
Joan Parets i Serra

(del Centre de Recerca i Documentació Històrico-Musical de Mallorca)

L'estrena

L'HIMNE AL POBLE DE LLOSETA fou estrenat a l'església parroquial de la Mare de Déu de Lloseta el vespre del dia 27 de setembre de 1991 al mateix acte de la presentació del número 100 de la Revista **LLOSETA**.

Fou interpretat per la **Coral Llosetina** composta pels següents membres:

GRUP SOPRANOS

*Antònia Coll Villalonga
Catalina Ramon Bergas
Francisca Amengual Colomillo
Catalina Coll Villalonga
Maria Rosa Pérez Ferrer
Aina Ramon Ramon
Maria Morro Bauzà
Margalida Coll Ramon
Lina Rosselló Perelló
Margalida Jaume Ramon
Raquel Ibañez Pellin
Joana Coll Bibiloni
Joana Coll Rosselló
Maria Coll Rosselló
Antònia Campaner Escudero
Mª Magdalena Alcover Pizá
Magdalena Florit Cañellas
Francisca Mª Coll Pou
Catalina Ramon Coll
Catalina Coll Llabrés*

GRUP TENORS

*Josep Mª Escudero Pol
Joan Font Florit
Miquel Florit Sastre
Antoni Coll Ramon
Jaume Llabrés Català*

GRUP CONTRA ALTES

*Antònia Reus Mateu
Margalida Crespí Lladó
Antònia Mª Hernández Pons*

*Joana Mª Oliver Llompart
Francisca Mulet Pons
Maria Ramon Pou
Antònia Marquès Coll
Maria Ramon Comas*

GRUP BAIXOS

*Pere Ramon Cañellas
Bartomeu Català Pons
Joan Ramon Ramon
Joan Coll Caimari
Antoni Servera Perelló
Miquel Salom Munar
Jaume Fiol Coll*

ORGANISTA

Margalida Negre Coll

DIRECTOR

Guillem Ramon Pou

La música a de
fer
resplendir el
foc de
l'ànima dels
homes

Beethoven

LLOSETA
Revista Independiente De Información Local

ES MORULL és una col·lecció de Monografies llosetines
suplement de la Revista **LLOSETA**

El present número, va inclós, sense recàrrec, a la Re-
vista corresponent al mes de Setembre de 1991 (Núm. 100)

Imprès: Apóstol y Civilizador - PETRA -
D.L. PM 747-83